

PUTOVANIE PANNY MÁRIE FATIMSKEJ PO SLOVENSKU

14.apríl-9.jún 1994

Zostavil a vydal: Dr. Alexej Izakovič

Kde sa môžeme lepšie naučiť, čo znamená byť Božími deťmi, než pri nohách Božej Matky?
Mária je najlepšia učiteľka...

Kde možno lepšie uchovať a strážiť dedičstvo Božích detí prisľúbené Otcom než v
materinskom srdci?

Ján Pavol II., Vatikán, na sviatok Nanebovzatia Panny Márie 1990.

NA ZAČIATKU BOLA ANGOIA, POTOM LISABON - FATIMA, POTOM VIŠTUK, POTOM SLOVENSKO A STREDNÁ EURÓPA...

Keď bolo v Angole veľvyslanectvo Č-SR, mesačník Posol (február 1992) priniesol správu „vlani bolo dvadsať rokov pôsobenia slovenského misionára P. Juraja Poljaka v Angole. Tento verbista, rodák z Tepličky n. V. pri Žiline, robí Slovákom len česť...“

Misionári sú odkázaní na pomoc zvonku (Nemecko, Rakúsko, Slovensko). Zo Slovenska im prišla pomoc 7. obce Vištuk pri Modre. Vo Vištuku začína žiť misijná myšlienka. Na hody - na sviatok Najsv. Trojice - si školáci povedali, že sa budú menej vozit' na kolotočoch a na misie ušetrili 1800,- Sk, ktoré poslali deťom do Angoly. Najviac ušetrili šiestaci a prvoprijímajúci. Ich starí rodičia, rodičia a súrodenci poslali na misie skoro 50.000 Sk.

Správu dopĺňame: Peniaze poslali P. Poljakovi. Výsledok? Pomerne slušná suma darov do Vištuka z viacerých miest. V nasledujúcom roku P. Poljak navštívil svoju rodinu. Z viedenského letiska zastavil sa vo Vištuku. Farnosť ho prijala s otvorenou náručou a srdcom. Neskôr, v apríli, poslal P. Poljak Slovákom, Vištučanom srdečné poďakovanie.

A život pokračoval... Po vzniku Slovenskej republiky bolo zriadené veľvyslanectvo v Portugalsku pracovníkmi P. Zsoldosom a Ing. Pavlom Kosnáčom. Vištučania vtedy už vedeli, že na programe je cesta „Fatimskej Panny Márie“ cez Maďarsko do strednej Európy. Lenže tam nastali politické nepokoje, ktoré jasne smerovali k voľbám. Bolo jasné, že za takých pomerov „Fatima“ nemôže putovať cez Maďarsko.

Celkom maličkosť. Vo Vištuku na fare bola misijná porada. Bola na nej aj manželka tajomníka veľvyslanectva v Portugalsku. Manželka (Ing. Daniela Kosnáčová) utrúsila otázku, či by nemohla „Fatima“ pricestovať do strednej Európy cez Slovensko? Vištucký farár Dr. A. Izakovič mal prístup k Otcovi kardinálovi Jánovi Chr. Korcovi v Nitre. Z Katolíckych novín bolo známe, že p. kardinál bol v Portugalsku známy. Došlo k stretnutiu Ing. Pavla Kosnáča so správcom Fatimskej baziliky. Došlo k niekoľkým rozhovorom medzi P. Kondorom a trnavským arcibiskupstvom...

Namiesto opisovania ďalšieho vývoja odcitujem telegram slovenského veľvyslanectva v Lisabone bratislavskému ministerstvu zahraničia:

Vec: Portugalsko - stretnutie s arcibiskupom Jánom Sokolom metropolitom Slovenska. Lisabon 14.4. 1994.MZVSR.

V dňoch 9. - 14. 4. navštívil Portugalsko prímás SR arcibiskup Ján Sokol a pomocný biskup Trnavskej arcidiecézy Dominik Tóth. V rámci konferencie biskupov Portugalska bola odovzdaná putovná socha Panny Márie Fatimskej, ktorá navštívi na dva mesiace SR, ako prvú krajinu Z. bývalého sovietskeho bloku. Tento historický moment - ako ho označil leirijský biskup Dr. Serafíne Ferreira Silva i arcibiskup Ján Sokol bude impulzom k duchovnej obnove národov strednej Európy a k hľadaniu pokoja. Za prítomnosti portugalského prímása Antonia, celého biskupského zboru Portugalska, novinárov i TV sa oficiálnej rozlúčky zúčastnili i veľvyslanec SR v Portugalsku Peter Zsoldos a Pavol Kosnáč, 2. taj. ZU Lisabon. Udalosť mala pozitívnu odozvu. Príchod putovnej sochy Panny Márie z Fatimy do Bratislavy sa očakáva dnes, 14. apríla okolo 19,00 hod. Oficiálne privítanie bude v katedrále sv. Martina. „Socha Fatimskej Panny Márie“ zavíta na Slovensko.

V dňoch od 14. apríla do 9. júna privítame putovnú sochu Fatimskej Panny Márie, sochu, ktorá bola požehnaná vo Fatime 13. mája 1947 a už prešla takmer celým svetom. Naše Slovensko bude však prvou krajinou v strednej a východnej Európe, kam zavíta po páde „železnej opony“.

Bude to historická udalosť pre naše ťažko skúšané Slovensko, bude to odmena za vernosť posolstvu Fatimskej Panny Márie, 7.0. všetku úctu k našej nebeskej Matke, ktorú si náš národ ctí

ako Sedembolestnú Patrónku Slovenska. Máme mimoriadnu príležitosť, aby sme ustavične ďakovali Matke Božej za všetku pomoc a ochranu v celých ťažkých dejinách nášho národa, a najmä v uplynulých desaťročiach v jednej z najťažších skúšok nasej viery.

Putovanie tejto sochy po svete chce však upozorniť všetkých ľudí, všetky národy na vážnosť posolstva z Fatimy. Veď to je odkaz nebeského Otca cez Pannu Máriu celému ľudstvu 20. storočia. Matka Božia sa zjavila trom deťom vo Fatime po prvýkrát 13. mája 1917, potom ešte päťkrát a naposledy 13. októbra 1917. Jadrom tohto posolstva je: „Kajajte sa a verte evanjeliu!“ to sú vlastne Máriou sprostredkované slová nášho Pána (Mk 1,15), na ktoré dnešné ľudstvo tak tragicky zabúda. Následky tejto pomýlenej cesty dnešného sveta skusujeme všetci: masy ľudstva, všetky národy nielenže sa odvrátili od Boha, ale sa postavili proti Bohu. Celé ľudstvo sa dostalo do ťažkej politickej, ekonomickej, spoločenskej situácie, východiskom môže byť len pokánie, návrat k Bohu.

Milí čitatelia, putujúca socha Božej Matky chce povedať slovenskému národu, aby s najväčšou vážnosťou bral toto fatimské posolstvo, ktoré tak vrelo prijali a prijímajú mnohí naši veriaci, naše spoločenstvá, no jednako neprijal ho náš národ ako celok.

Posledné fatimské zjavenie bolo 13. októbra 1917. Len tri týždne potom vypukla strašná revolúcia v Rusku, ktorá nebola len odporom proti spoločenskému, resp. hospodárskemu zriadeniu, ale najmä proti Bohu, pravoslávnej cirkvi a náboženstvu vôbec. Bol to nástup bojového ateizmu.

Dvadsiate storočie, ktoré sa chýli ku koncu, má za sebou dve svetové vojny, mnohé krvavé konflikty, v ktorých doteraz tečie krv nevinných. Milióny a milióny nevinných ľudí padlo za obeť týmto vojnám, ďalšie milióny v tomto ideologickom zápase. Koľko bolestí, koľko utrpenia priniesol už tento zápas za 70 rokov. Pravda, množstvo vyznávačov, mučeníkov, martýrov ozdobilo nepremožiteľnú Cirkev Kristovu.

Práve v tomto zápase sa ukázal nesmierne veľký význam Fatimy: Mária nám chcela svojim zjavením povedať: Dietky, som s vami a budem s vami. Nebojte sa, nakoniec moje Nepoškvrnené Srdce zvíťazí!

A my sme už svedkami tohto víťazstva, ktoré možno porovnať len s víťazstvom prvej Cirkvi.

Tento zápas sa však ešte neskončil. Naopak, vstupuje do druhej fázy boja s mocnosťami temnoty, aby sa napokon celkom naplnilo Zjavenie sv. Jána: „Na nebi sa ukázalo znamenie, žena odetá slnkom. Ona bude viesť zápas proti týmto mocnostiam potiaľ, až bude môcť Cirkev zajasť: Padol, padol veľký Babylon“ (por. Zj. 18,2).

Aj náš národ prežíva hlbokú krízu, a to nielen náboženského života (nástup siekt, aby sa naplnilo, čo Pán povedal: Až vám povedia tamto je Kristus, nechodte /por. Mt 241), ale aj spoločenského života. Putujúca socha Fatimskej Panny Márie bude povzbudzujúcim znamením trvalej prítomnosti a ochrany Matky Božej. Mária akoby nám aj dnes všetkým chcela povedať: Dietky moje, čím je nebezpečne väčšie, tým viac potrebujete moju pomoc. Dúfajte, som s vami aj v tomto zápase, aj dnes budem pripomínať svojmu Synovi „Nemajú vína“!

Ako máme uvítať putovnú sochu Fatimskej Panny Márie?

Istotne nebude chýbať to všeobecné nadšenie, ako státisícové zástupy pozdravujú Pannu Máriu vo Fatime alebo inde, kde sochu prinesú.

Ale takéto gesto by ešte nestačilo. Treba privítať posolstvo: prijať Matku Božiu v duchu pokánia! Vykonať si veľkonočnú spoveď s úprimnou ľútosťou, zmierenia sa s Bohom i s ľuďmi. Len vtedy budeme schopní prijať tie milosti, dary, tak túžobne očakávané, ktoré nám prináša Matka Božia z Fatimy.

+ *Mons. Ján Sokol, arcibiskup - metropolita*
(*Katolícke noviny 109, 20. marca 1994, č. 12, s. 3*).

PANNA MÁRIA FATIMSKÁ NA SLOVENSKO

Dňa 13. apríla 1994 odišla putovná socha Panny Márie Fatimskej na Slovensko - na púť - ktorá potrvá do 9. júna 1994. Je to prvá zo série pútí do krajín východnej Európy, ktorá potrvá až do roku 1997, kedy oslávime 50. výročie vôbec prvej púte, ktorú táto socha uskutočnila od roku 1947.

Arcibiskup Mons. Ján Sokol, metropolita Slovenska, prezentoval oficiálne pozvanie biskupovi leirijskému a fatimskému, aby putovná socha Panny Márie Fatimskej mohla prísť na Slovensko začiatkom roka a teraz v apríli sa toto pozvanie realizovalo.

Sochu Panny Márie Fatimskej prišiel prevziať do Fatimy arcibiskup Mons. Ján Sokol a pomocný biskup trnavský Mons. Dominik Tóth. Na slávnosti odovzdania sochy, ktorá sa uskutočnila vo fatimskom sanktuárii počas púte dňa 13. apríla 1994 boli prítomní i veľvyslanec Slovenskej republiky v Portugalsku Peter Zsoldos a konzul Pavol Kosnáč. Socha bola odovzdaná leirijsko-fatimským biskupom Serafinom de Sousa Ferreira de Silva arcibiskupovi Jánovi Sokolovi. Odchod na Slovensko bol dňa 14. apríla 1994. Toho istého dňa uskutočnila sa v Bratislave, hlavnom meste Slovenska, veľkolepá slávnosť na privítanie sochy Panny Márie Fatimskej, na ktorej bol osobne prítomný aj prezident Michal Kováč, veľa kňazov a rehoľníkov a tisíce veriacich.

Rozhodnutím biskupov Slovenska každá diecéza mala možnosť prijať sochu Panny Márie fatimskej počas 8-9 dní. Biskupi informovali svoje kňazstvo, aby pripravili seba i svojich veriacich tak, aby s čistým srdcom mohli očakávať návštevu Najsvätejšej Panny, lebo ona pozýva k Sviatosti pokánia. Nasledovne v duchu modlitby a najmä prostredníctvom modlitby sv. ruženca, pripravovali sa veriaci jak v rodinách, tak aj v kostoloch. Zvláštne pozvanie bolo adresované mladým, hnutiam a sestričkám, aby sa pripravovali nočnými vigíliami a meditáciami. Biskupi doprevádzali sochu na všetkých miestach a v kázňach vysvetľovali dôležitosť posolstva Panny Márie Fatimskej.

Po návrate sochy w Slovenska dňa 9. júna 1994, ktoré sa tak stalo historickou prvou krajinou spoza železnej opony bývalého sovietskeho impéria, tá istá socha dňa 11. júna 1994 odíde do Maďarska, kde pobudne do 10. októbra 1994.

Egerský biskup a predseda biskupskej konferencie Maďarska István Sergély príde osobne vyzdvihnúť sochu Panny Márie, doprevádzaný 140 deťmi, ktoré sa zúčastnia na oslavách a púti detí 10. júna 1994.

Dňa 13. apríla 1994 bola posvätená socha Panny Márie Fatimskej, ktorá nastupuje svoju púť do strednej Európy. Prvá krajina, ktorú navštívi, bude Slovensko. Práve preto ju od fatimského biskupa prevzal arcibiskup Mons. Ján Sokol, metropolita Slovenska z Trnavy a jeho pomocný biskup Mons. Dominik Tóth.

Je to historický okamih. Preto sa veľmi teším a mám úprimnú radosť z tejto skutočnosti.

Náš veriaci ľud túto sochu Fatimskej Panny Márie očakáva s radosťou a teší sa na okamih jej príchodu.

Príde nás povzbudiť k modlitbe, obeti a pokániam a tým k duchovnej obnove celého národa.

+Ján Sokol
arcibiskup trnavský
metropolita Slovenska
(Fatima, 13. apríla 1994)

FATIMSKÁ VÝZVA, PASTIERSKY LIST OTCA BISKUPA BALÁŽA

Je čas, keď v našich záhradách vidíme krásne rozkvitnuté stromy. No pri tejto nádhere občas zbadáme i smutný jas. Niektoré konáriky nemajú zeleň, ani kvety a nebudú na nich ani plody, lebo halúzky vyschli. Hoci sú na strome, predsa v nich neprúdi život. Je len otázkou času, kedy takáto vetvička padne na zem, pretože ju odlomí vietor, alebo ju odreže hospodár. Dnes počujeme slová Pána Ježiša: „Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia, lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť“ (Jn 15, 5). Krstom sme boli zaštepni do Krista. Hoci sme na tomto najdokonalejšom strome, môžeme byť suchí, ak neberieme svoje kresťanstvo vážne, teda ak nečerpáme živiny z Kmeňa, ktorým je Kristus. Tu sa treba vážne zamyslieť.

Čo je znakom toho, že sme živé a plodné konáre Krista? To nám hovoria Pánove slová: „Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi,“ (Jn 15, 8) a odpovie nám na to druhé miesto evanjelia: „Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať“ (Jn 13, 35). Len takéto ovocie chce vždy nájsť na nás nebesky Otec. Teda lásku. Musí to však byť láska skutočná ku všetkým, len taká, akou miluje Kristus nás. Túto lásku treba prijímať cez modlitbu, obete i sviatosti z Ježiša Krista, ako prijíma ratolest miazgu z viniča, alebo iného stromu. Tento život lásky a milosti treba do seba čerpať z Krista kvôli sebe, aj kvôli iným. Nám kresťanom nemôže byť ľahostajné, či niekto, kto je s nami duchovne spojený, Žije, alebo umiera, či v niekom našim pričinením Boží život prúdi alebo stagnuje a nedovolí Kmeňu, ktorý je plný života a energie, oživovať strom - teda nás a našich blízkych.

Panna Mária je Matkou Božieho Syna, My všetci sme jeho bratia a sestry a ona je teda aj našou Matkou. Každá matka sa stará o svoje deti. To urobila aj ona v r. 1917 vo Fatime. Zjavila sa svetu. Od tejto chvíle uplynulo 76 rokov. Ozvala sa k nám vtedy, keď na začiatku nášho storočia začal na východe horieť oheň nenávisti voči všetkému, čo bolo poznačené vierou v Boha. Rok 1917 sa stal nešťastnou revolúciou v Rusku tragédiou 20. storočia, lebo jej zlobou zahynuli milióny a jej následky a na jej následky sa systematicky deformovalo myslenie značnej časti obyvateľstva. Mária toto všetko videla, vedela, kam to všetko speje, a preto prišla vliať do beznádeje novú nádej. Jej prísľub presahoval očakávanie. Sľubovala, že aj Rusko - krajina, ktorá vtedy bola na počiatku organizovanej zloby - sa obráti. Ale nie automaticky. Za tým musia stáť tisíce a milióny obrátených, ktorí sa dokážu opravdivo modliť za iných a obetami vlastného života budú viesť vyprosiť od Boha aj obrátenie najväčšieho Božieho protivníka. Dnes, už v slobodnejšom svete, dostávam nejednu otázku. „Panna Mária predsa sľúbila vo Fatime obrátenie Ruska. Po páde predošlého systému sme si mysleli, že tá zmena čoskoro príde, ale Rusko je stále plné zloby. Ako tomu rozumieť?“ - Odpoveď je jednoznačná. Vyjadrím ju otázkou: „My kresťania súčasnosti sme už, konvertovali? Už sme sa obrátili? Ak nie, prečo by sa malo Božím zásahom obracať Rusko? Veď Panna Mária vo Fatime jedno podmienila druhým“.

Na mnohých miestach sveta ľudia poznajú Máriin odkaz, ale ho neplnia. Cirkvev prijala toto poslanstvo, lebo obsahuje pravdy a výzvy podľa evanjelia.

Prvou fatimskou výzvou je Kristovo oslovenie ľudstva: „Kajajte sa a verte evanjeliu!“ (Mk 1, 15). Fatimské poslanstvo je v podstate výzvou na pokánie, teda vnútornú zmenu, na lepší život. Táto výzva je určená nášmu storočiu. Božia Matka prenikavo číta znamenia času a presne vie, čo potrebujeme. Výzva na pokánie je rozhodná a jednoznačná. Iste preto, lebo kto má hygienu duše, ten jasne rozumie Božiemu plánu a usiluje sa ho zo všetkých síl aj plniť. Bez kajúceho ducha je človek k Božím výzvam hluchý a slepý. Všetko si vysvetľuje iba po svojom, ale nie podľa Božej múdrosti a Božieho zámeru.

K opátovi Matúšovi z Bascie prišiel raz skazený človek a prosil ho, aby sa pomodlil za jeho obrátenie. Matúš mu ochotne prisľúbil túto službu a neznámy odišiel. Po niekoľkých dňoch sa znova objavil v kláštore a rozhorčene vyčítal Matúšovi: „Povedali ste, že sa budete modliť. A ja som stále taký biedny a nemožný človek, ako som bol predtým.“ Opát mu neodpovedal, chvíľku sedeli spolu bez slova. Potom vzal muža 7.0. ruku a vyviedol ho na dvor. Požiadal ho, aby mu pomohol odniesť vrece obilia. Návštevník chytil vrece na jednom a opát Matúš na druhom konci. Po pár krokoch opát pustil vrece. A urobil tak za sebou niekoľkokrát, až kým jeho pomocník nestratil trpezlivosť a nezačal kričať: „Otče, čo to robíte! Ak chcete, aby sa vrece dostalo na patričné miesto, tak mi pomáhajte a držte ho poriadne, nemôžem všetko urobiť sám.“ Matúš naňho pozrel a s úsmevom povedal: „Máš pravdu priateľu, ale treba vedieť, že tak isto je to aj s tvojim polepšením. Sám nemôžem urobiť všetko, aj ty sa musíš o to pričiniť, lebo inak sa nikdy nepolepíš.“

V druhom bode nás Panna Mária vyzýva, aby sme sa klaňali zmŕtvychvstalému a stále živému Kristovi v Eucharistii. Pred ním máme riešiť svoje problémy a keď ho prijmeme do srdca, máme to robiť s takou prípravou a zodpovednosťou, aby nás mohol meniť na svoj obraz.

V tretej požiadavke voči svetu nám Panna Mária pripomína, aby sme meditovali denne aspoň 15 minút o živote Ježiša a Márie. Ak budeme naplnení Božími myšlienkami, nebudú v nás mať miesto prázdne a hriechne myšlienky, ktoré sa ľudskému vnútru natiskajú všetkými dobovými prostriedkami, od televízie cez rozhlas, tlač, až po mravne narušenú ulicu.

Štvrtý bod fatimského programu spočíva v modlitbe sv. ruženca. Iste preto, aby nás ostatné úseky zo života Ježiša a Márie viedli k podobným postojom, ako ich zaujímali oni vo svojich radoostiach, bolestiach i sláve. Okrem toho je to jasná výzva na osobnú i spoločnú modlitbu.

Kto zanedbá podstatné v živote, musí rátať s tým, že táto ľahostajnosť nezostane bez následkov. Ján XXIII. nám radí modliť sa ruženec. Podľa neho sa v tejto modlitbe „pozeráme na ľudstvo Z pätnástich okien, ktorými preniká Kristovo svetlo. Pripomínam i to, že ruženec je predovšetkým modlitbou Pána a nie, ako sa to všeobecne tvrdí, výlučne mariánskou modlitbou. Stredobodom je všade On, Ježiš Kristus v tajomstvách svojho života. Bytosť, ktorú nemožno pochopiť ľudskými zmyslami, ktoré jestvuje za hranicami zmyslového poznania a ľudského chápania, bytosť, ktorú nik nedokázal vymazať zo svojho srdca ani z dejín - tá sa stala človekom a ruženec nám ju predstavuje v stále nových obrazoch. Raz, ako dieťa, potom ako chlapca, muža, trpiaceho, umierajúceho i osláveného. Cez Ježiša sa Boh stal človekovi známym, ba dokonca priateľom na dosah ruky, s ktorým možno dôverne hovoriť. Toto všetko sa nám dostáva pri modlitbe ruženca. Pretože ruženec je modlitbou Pána, Panna Mária ho odporúčala v Lurdoch a Fatime. Na oboch miestach sa zjavila s ružencom v ruke. Iste nepovzbudzovala, aby sa modlili k nej, ale k jej Synovi. Ona je pri tom len akousi sprievodkyňou. Pri ruženci človek kráča ruka v ruke s Máriou, usiluje sa na svet pozeráť jej očami a pozoruje svet vo svetle, ktoré vychádza z Kristovho života. Ona nás vedie za ruku, tá, ktorá poznala tajomstvá Pánovho života tak dokonale, ako nik iný. Stále opakovanie Zdravasov - to je Máriina ruka.

Piata materská rada Božej Matky nás učí, aby sme ťažkosti života ochotne premieňali na dobrovoľné obety za posvätenie súčasného ľudstva. Práve tu často zlyhávame, hoci máme veľkú ponuku pozdvihnúť seba i ostatný svet.

Milí priatelia, naša cesta do nebeskej vlasti vedie cez hranice i prekážky tohto sveta. Mária sa preto zjavuje, lebo má o nás matersky zdujem. Ide jej o vecnú spásu všetkých ľudí. Na ceste spásy je človekovi hlavnou prekážkou jeho vlastný hriech. Práve hriechom, teda negatívnymi skutkami svojho života človek popiera Boha, až sa ho nakoniec zriekne. Mária, ako matka pritom nemôže mlčať. Ďakujeme jej za fatimské posolstvo, lebo to je priesačne jasná cesta. A socha, ktorá putuje po našej krajine, je veľkým symbolom materinskej lásky, dobroty a nádeje. Preto ju na

Slovensku vítame s nádejou, že cez Máriu sa priblížime k Ježišovi, a tým aj k Božej ochrane a pokoju.

Mons. Rudolf Baláž
banskobystrický diecézny biskup.
(Katolícke noviny 108, 8. mája 1994, s. 3)

PANNA MÁRIA FATIMSKÁ PRICHÁDZA NA SLOVENSKO!

Jedna z iniciatív, ktorými chcú mariánski ctitelia rozšíriť úctu k Panne Márii a k Jej Nepoškvrnenému Srdcu, patrí aj „putovanie“ sošky Panny Márie Fatimskej. Táto iniciatíva sa začala v roku 1960 a pápež Pius XII. ju označil ako „cestu nádherných duchovných podujatí„. Púte Matky Božej po celom svete priniesli veriacim veľmi veľa duchovného dobra a zakotvili mariánsku úctu v ich srdciach. Pre toto putovanie dali vo Fatime zhotoviť verný duplikát originálu sošky (vysoké asi jeden meter), ktorý sa nachádza v kaplnke zjavenia v blízkosti nádhornej baziliky vo Fatime.

Táto socha už pochodila mnohé krajiny. Dokonca sa zabezpečilo i zvláštne lietadlo, ktorým sa soška prevážala z kontinentu na kontinent, z jednej krajiny do druhej. Mariánski ctitelia všade s nadšením vítali bielu, milú sochu. Ku nej, umiestnenej vo významných kostoloch, katedrálach a pútnických chrámoch, sa hrnuli tisíce a tisíce ľudí. Tu sa spovedali, pristupovali k svätému prijímaniu, vrúcne sa modlili svätý ruženec a vyprosovali na príhovor Matky Božej pokoj a spásu pre celý svet. Živo si pamätám, ako slávnostne vítali fatimskú sošku vo Vatikáne 24. marca 1984, teda pred desiatimi rokmi. Svätý Otec dal vtedy priniesť originálnu sochu, ktorá sa nachádza v kaplnke zjavenia. Nariadil privítať Fatimskú Panu Máriu, ako je zvykom vítať kráľov a kráľovné, hlavy štátov a významné osobnosti. Sám prišiel na dvor svätého Damaza, kde už boli zhromaždení kardináli, biskupi a členovia diplomatického zboru. Švajčiarska garda jej vzdávala poctu svojimi halapartňami a vatikánska kapela hrala pápežskú hymnu. Keď sa socha, umiestnená na krásne vyzdobenom aute, zastavila pred Svätým Otcem Jánom Pavlom II., ten sa k nej priblížil, s veľkou úctou ju pobožkal a povedal: „Vítaj v našom dome, Panna Mária, naša Pani Fatimská! „Potom nasledovali modlitby a piesne. Keďže už bol podvečer, sošku preniesli do súkromnej kaplnky pápeža. Podľa dôveryhodných informácií Svätý Otec sa takmer celú noc modlil pri nohách milostivej sochy.

Na druhý deň, 25. marca 1984, po slávnostnej svätej omši na Námestí svätého Petra Svätý Otec zasvätil celé ľudstvo Nepoškvrnenému Srdcu Matky Božej. Potom sošku preniesli do baziliky sv. Petra a umiestnili na hlavnom oltári pod mohutným baldachýnom Berniniho. Pohľad na sochu bol tu veľmi dojímavý. Biela, v záplave svetla pod majestátnou kupolou a baldachýnom, zdala sa soška maličkou, ale veľmi žiarivou a prítlačivou. Mimovoľne mi prichodili na myseľ slová chválospevu Magnifikat, ako Boh „zhliadol na poníženosť svojej služobnice...“ a ako ju odvtedy blahosladenou nazývajú všetky pokolenia...

Tisíce Rimanov a pútnikov putovalo k soške a bola to nádherná symfónia modlitieb, spevov a vrúcnej mariánskej zbožnosti.

Vieme veľmi dobre, že počas totality nebolo možné ani len pomyslieť, žeby soška mohla priputovať na Slovensko. Pred nedávnom sa však organizačný výbor rozhodol ponúknuť možnosť jej púti do krajín za bývalou „železnou oponou“. Najprv mala soška putovať do

Maďarska, ale keďže tam budú čoskoro politické voľby, aby sa nemyslelo, že ich chce Cirkev dajakým spôsobom ovplyvniť, rozhodlo sa, aj vzhľadom na prosbu otca biskupa Dominika Tótha, začať s púťou na Slovensku. Otec biskup to oznámil na „fatimskej sobote „ v Šaštíne 5. marca t. r.

Sošku pôjde prevziať do Fatimy otec metropolita Mons. Ján Sokol. Do Bratislavy príde 14. apríla večer a jej privítanie bude v dome sv. Martina. Tu ostane cez noc a na druhý deň, 15. apríla dopoludnia. Zaiste sa prídu k nej pomodliť a zúčastnia sa na svätých omšiach a iných pobožnostiach tisíce mariánskych ctiteľov z hlavného mesta i okolia. Popoludní 15. apríla sošku prenesú do Trnavy, do metropolitnej katedrály, kde bude i v sobotu 16. apríla dopoludnia. Potom na nedeľu 17. apríla soška putuje do Šaštína, do národnej baziliky Sedembolestnej, kde pobudne do poludnia a kde sa tiež zaiste zídu zástupy mariánskych ctiteľov 7. celého Záhoria. Odtiaľto soška bude putovať po týchto miestach Trnavskej arcidiecézy: Báč (17. apríla popoludní), Galanta a Hlohovec (18. apríla), Piešťany a Nové Zámky (19. apríla), Komárno a Levice (20. apríla), Šahy a Veľký Krtíš (21. apríla), Banská Štiavnica a Topoľčianky (22. apríla), Topoľčany (23. apríla), Bratislava-Nové Mesto (24. apríla).

Potom bude soška putovať po celom Slovensku. Ostane v našom mladom štáte aspoň dva mesiace, aby mohla navštíviť všetky slovenské diecézy. Bližšie informácie o putovaní sošky po jednotlivých diecézach oznámime po vypracovaní presného harmonogramu.

Tešíme sa už teraz na príchod Panny Márie z Fatimy: pokánie, modlitba ruženca a prehĺbenie nášho náboženského života. Sestra Lucia, keď sa jej pýtali, či posledné zasvätenie ľudstva Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie možno pokladať za úplné, odpovedala: „Zaiste, ale treba ešte veľa urobiť, aby Nepoškvrnené Srdce Panny Márie zvíťazilo.“ Áno, zvíťazilo v srdci každého veriaceho. Práve k tomu má prispieť aj táto nádherná mariánska iniciatíva.

A. Pauliny, SDB

(Katolícke noviny 106, 17. apríla 1994, č. 16. s. 6)

Pár viet pre redaktora.

Tieto riadky píšem s radosťou. Nie iba z osobných pohnútok, alebo z, príčin spoločenských, národných aj náboženských.

Ako to už býva, pobyt Fatimskej Panny Márie bol dnami krásnej, ba viac, ani to, žiaľ, vyjadriť neviem... Boli aj „zádrhele“. Iste boli. Mňa najviac prekvapila „služba“ denníkov a veru aj televízie a rozhlasu. S vďakou však musím spomenúť napr. Slovenský denník, ktorý priniesol stručnú, ale výraznú správu hneď v prvý deň: „Hostom Slovenska“. Práve v ten deň, vlastne večer, víтали Fatimskú Pannu Máriu v bratislavskom dome, za prítomnosti tisícov a tisícov. Medzi nimi aj manželský pár: Michal a Emília. Milo sa čítali formulované, ale predsa aj plným menom uvádzané mená Michal a Emília - z prezidentského paláca.

Po nočnej poklone, predpoludním po sv. omši, ktorú celebroidal biskup Mons. D. Hrušovský, „Fatima“ išla do Trnavy s kratším zastavením. Výraznými literami by sme zaznamenali: metropolita, arcibiskup dovoľí, aby sa „Fatima“ zastavila vo Vištuku. Tomu sa obec veľmi potešila. Sv.omšu vo Vištuku mal Mons. Tóth, biskup, ktorý veľmi vhodne zhodnotil takmer neznámu skutočnosť, že „Vištuk sa pričínal účinne, že 'Fatima' zavítala aj na Slovensko, vďaka žičlivosti farnosti Vištuk.“

Vzácná návšteva z Fatimy

Nonstop celých dvadsať hodín, cez deň i v noci, dobýjali nebo nad Trnavou modlitby a spevy mariánskych ctiteľov z mesta i širokého okolia. Toľko totiž trval pobyt vzácnjej návštevníčky - milostivej sochy našej milej Panej z Fatimy - v našom meste. Pútnici prosili nebo, aby na zemi zavládla láska a pokoj... láska, obeta, ľudskosť, pokora... Hodnoty, ktorých je Mária prototypom.

Šesť Fatimských zjavení (13. mája až 13. októbra 1917) v dovtedy bezvýznamnej portugalskej dedinke obletela celý svet. Fatimské fakty nie sú iba propagáciou zbožnosti, ale javy, ktorých celosvetový dejinný dosah nemožno nijako podceňovať.

Sochu známeho portugalského sochára José Ferreira Tedina posvätil Pius XI. 13. novembra 1929. Slávnostne ju korunovali 13. mája 1946. Dnes je úcta k fatimskej Madone rozšírená po celej planéte. Státisíce už kľáčali pri jej nohách. Na jeseň 1946 začala svoju púť po Portugalsku, v roku 1947 navštívila po prvý raz cudzinu, Francúzsko. Odvtedy precestovala 500.000 kilometrov a videlo ju vyše 300 miliónov veriacich.

Verný duplikát originálu sošky je teraz na Slovensku. Málokto vie, že zásluhu na tom, popri cirkevnej hierarchii (kardínala Tomka a Korca, metropolitu Sokola, biskupa Tótha a i.) má aj roduverná Trnavčanka - Ing. Daniela Kosnáčovd, rod. Kelešiová, manželka druhého tajomníka nášho veľvyslanectva v Portugalsku.

Prichádzali sme dôstojne, s vierou, s poctami na úrovni udalostí vzdať hold nebeskej Matke. V Bratislave ju vítal aj prezident Michal Kováč. Možno, že sme odchádzali lepší, alebo aspoň zamyslenejší. A v myslí si odnášali prosebný apel otca biskupa D. Tótha: Bojte sa iba zatratenia! Ničoho iného!

(Trnavský hlas extra 4, 26. 4. - 2. 5. 1994, č. 17, s. 1)

„SÓ A MENSAGEM DE FÁTIMA EXPLICA A QUEDA DO
COMUNISMO NO LESTE EUROPEU“.

„LEN POSOLSTVO Z FATIMY VYSVETLUJE PÁD
KOMUNIZMU VO VÝCHODNEJ EURÓPE“.

Dňa 13. apríla 1994 bol prítomný vo Fatime Mons. Ján Sokol, arcibiskup trnavský a metropolita Slovenska, ktorý osobne prišiel prevziať putovnú sochu Panny Márie Fatimskej, aby potom s ňou odišiel na Slovensko. Časopis Voz da Fátima (Fatimský hlas) využil túto príležitosť na rozhovor s Mons. J. Sokolom, z ktorého uvádzame:

Voz da Fátima (V. F.): Ako bol na Slovensku prijatý projekt púte Panny Márie Fatimskej do Vašej krajiny?

Mons. Ján Sokol (J. S.): Slovensko je mariánska krajina. Našou patrónkou je Sedembolestná Panna Mária. Preto táto myšlienka bola prijatá na celom Slovensku s veľkou radosťou a veľmi pozitívne.

V. F.: Ako sa pripravuje Slovensko na návštevu P. Márie Fatimskej?

J. S.: Návšteva Panny Márie Fatimskej začne v Bratislave, hlavnom meste Slovenskej republiky dňa 14. apríla 1994. Potom navštívi všetkých sedem slovenských diecéz. Prvá diecéza bude trnavská, kde pobudne 11 dní. Je nemožné vziať sochu Panny Márie Fatimskej do všetkých farností, ako sme chceli. Pôjde do väčších miest a viacerých mariánskych svätýň. A ako sa pripravuje Slovensko? Biskupi požiadali svojich kňazov, aby zorganizovali prípravy duchovné v modlitbe a pokání, aby veriaci s čistým srdcom mohli prijať vzácnu návštevu. Mládež, kresťanské hnutia a sestričky boli pozvaní uskutočniť vigílie a deviatniky ako prípravu na návštevu Panny Márie Fatimskej.

V. F.: *Je fatimské posolstvo známe na Slovensku?*

J. S.: Áno, posolstvo je známe na Slovensku. Od roku 1990 sa uskutočňujú na viacerých miestach „fatimské soboty“ a vždy a stále sú kostoly plné veriacich. Jestvuje tiež hnutie „Máriini bratia“, ktorého hlavným cieľom je šírenie posolstva Panny Márie Fatimskej.

V.F.: Existuje na Slovensku presvedčenie, že vzťah: fatimské posolstvo a pád komunizmu vo východnej Európe má niečo spoločné?

J. S.: Je len ťažko si predstaviť, že tak obrovské impérium, ako bolo impérium sovietske, by sa zrútilo len tak rýchlo. Mnohí nedokážu vysvetliť, ako bolo možné, že sa to udialo. Panna Mária povedala: „Nakoniec moje Neпоškvrnené Srdce zvíťazí!“ Len fatimské posolstvo môže vysvetliť pád berlínskeho múru.

V. F.: *Ako žila Cirkev na Slovensku počas komunistickej doby?*

J.S.: Školy boli ateizované. Štát kontroloval Cirkev. Ľud sa snažil zachovať si vieru, ale najmä mládež trpela týmto ateizačným vplyvom. Po páde komunizmu zaznamenávame znovuobjavenie viery. Najmä dospelí chodia na sv. omše a do kostola.

V. F.: *Môže sa potvrdiť, že teraz, existuje na Slovensku skutočná náboženská sloboda?*

J. S.: Áno, ale satan má iné spôsoby, ako odľákať od viery a Cirkvi, menovite ďalšími zlami ako sú drogy, sex, atď.

V. F.: Čo očakávate od tejto púte - návštevy putovnej sochy Panny Márie Fatimskej na Slovensku?

J. S.: Verím, že ľud si pozdvihne svoju vieru a myslenie na Božie Kráľovstvo. Na Slovensku jestvuje veľký program obnovy viery počas 10 rokov. Verím, že počas púte Panny Márie Fatimskej a po nej sa viera ešte viac usídli v srdciach slovenského národa.

PUTOVANIE SOŠKY PANNY MÁRIE FATIMSKEJ PO SLOVENSKU

Celé putovanie prebiehalo usporiadane, podľa vopred ustanoveného programu: Arcibiskupstvo trnavské, biskupstvo nitrianske, banskobystrické, rožňavské, spišské, košické a prešovské, a to v dňoch od 14. apríla do 8. júna 1994, kedy sa soška vrátila do Trnavy.

9. júna 1994 bola rozlúčka v Trnave a nasledovala cesta do Viedne a odtiaľ lietadlom do Fatimy. Na spiatocnej ceste sprevádzali sošku Otec arcibiskup - metropolita Mons. Ján Sokol, biskup Mons. Dominik Tóth, Mons. DDr. Alexej Izakovič, Mons. Ladislav Čeri a štyria diakoni.

Všade, kde prichádzala soška, vítali ju veriaci s veľkou láskou a veľmi radostne. Mestá a obce, kadiaľ prechádzala soška, boli poväčšine vyzdobené a veriaci na uliciach a cestách mávali sprievodu, pozdravovali Pannu Máriu... Vyskytli sa aj niektoré neplánované „odbočky“ - každý chcel aspoň vidieť a pohľadom pozdraviť Matku Božiu... A tam, kde Panna Mária Fatimská prišla, každý sa jej chcel dotknúť, ju pozdraviť, jej ďakovať a prosiť.

V miestach, kde soška zotrvala dlhšie, podľa plánovaného programu, boli rôzne programy. Po privítaní bola koncebrovaná sv. omša, alebo sv. omše viaceré, sprievody (aj sviečkové), litánie, poklona Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej, odprosujúca pobožnosť, zasvätenie, modlitba sv. ruženca, požehnanie, spevy, dychovky, vystúpenie súborov, mládežnícke podujatia, prednášky a pod., vrátane nočných modlitieb, meditácií, sv. omši - a napokon dôstojná rozlúčka - odovzdanie a prevzatie sošky Panny Márie.

Cesty po jednotlivých biskupstvách sú uvedené podľa správ diecéz a farností. Podobne aj mená prítomných Otcov biskupov, kňazov, počty veriacich ako aj ďalšie výňatky z hlásení. Správy sú rozsiahlejšie aj stručnejšie, ale všetky hovoria o veľkej láske, vrúcnych modlitbách, mnohých sv. spovediach, sv. prijímaniach - o duchovnej hĺbke i radosti.

V nasledujúcich riadkoch sú uvedené jednotlivé „zastavenia“ Panny Márie na Slovensku.

I. ARCIBISKUPSTVO TRNAVSKÉ

14. apríla 1994 (štvrtok) - príchod z Viedne **do Bratislavy**. Z nádvorí fary sprievod do dómu sv. Martina, kde o 19,45 hod. v preplnenom chráme slúžil sv. omšu Otec arcibiskup s biskupom Dominikom Tóthom, arciepátom premonštrátov z Brevnova P. Anastázom Opáskom a vyše 50 kňazmi. Spievali bohoslovci a študenti Štátneho konzervatória. Na sv. omši bol prítomný aj pán prezident s manželkou, zástupcovia vlády, poslanci, zástupcovia štátnych úradov, magistrátu mesta, rôznych spolkov, združení a korporácií. Po sv. omši boli modlitby veriacich, spevy a vystúpenia viacerých mládežníckych skupín.

Dóm sv. Martina - korunovačný chrám. Pre život i ďalší vývoj našej krajiny mala rozhodujúci význam expanzia tureckej ríše na celý Balkán. Muzulmanský dobyvateľ sa však s dosiahnutými okupačnými úspechmi nenasýtil. Rozhodol sa zmocniť aj územia Dunajskej kotliny. V roku 1526 sa udiala ľúta bitka pri Moháči. Tu moslimská armáda rozdrvila uhorské vojská. V boji padla väčšina uhorskej šľachty i cirkevných hodnostárov, ba aj sám uhorský kráľ Ľudovít II. Jagelovský. V Uhorsku nastala všeobecná panika a kto vládol, utekal a hľadal záchranu

na severe krajiny. Keď potom Turci obsadili aj Baďín a Ostrihom, do slobodnej časti najmä do Bratislavy, presťahovali sa kráľovské, vládne i cirkevné inštitúcie. Istropolis, Posonium, Prešpork, t.j. dnešná Bratislava, stala sa na dlhé roky hlavným mestom Turkami nepodmaneného Uhorska. Bratislava sa stala sídlom kráľovským, mestom snemovým, sídlom arcibiskupa a významných inštitúcií, ba stala sa aj mestom korunovačným. Korunovačným chrámom bol farský a prepoštský chrám sv. Martina. Na jeho mohutnej, 85 m vysokej veži tróni na 2 x 2 metrovej „poduške“ 300 kg vážiaca pozlátená napodobenina koruny s mierne nahnutým krížom.

V dobe od roku 1563 do roku 1830 bolo tu korunovaných 11 uhorských vladárov a 8 kráľovských manželiek. Boli tu títo panovníci

Meno a doba vlády:	Dátum korunovácie:
Maximilián	8. sept. 1563
II. Rudolf II.	25.sep.1572
Matej II.	19.nov. 1608
Ferdinand II.	1.júla 1618
Ferdinand IV.	16.júna 1647
Leopold I.	26. júna 1655
Jozef I.	9.dec. 1687
Karol III.	22.mája 1712
Mária Terézia	25.júna 1741
Leopold II.	15.nov.1790
Ferdinand V.	28.sept. 1830

Pozlátená koruna na hrote dómskej veže symbolizuje kráľovskú korunu Uhorska. Kráľovskú korunu obetoval pred tisíc rokmi už uhorský kráľ sv. Štefan (997 - 1308) Panne Márii, ktorá je aj patrónkou Slovenska. Slovenský národ od pradávna vynikal v mariánskej úcte medzi všetkými národmi. Odôvodnene možno povedať, že Panna Mária z Fatimy prišla triumfálne do hlavného mesta svojho Slovenska - oddávna Jej zasväteného a v ňom do svojho chrámu - dómu sv. Martina, ktorý (normálne priestorný) bol malý, aby sa doň vmestili všetci, ktorí prišli privítať a vzdať hold našej nebeskej Kráľovnej.

15. apríla (piatok) ráno od 5.00 hod prúdili veriaci k soche. O 6.00 hod. slúžil sv. omšu Otec biskup Vladimír Filo a koncebrovali predstavení bratislavského seminára, asistovali Bohoslovci. Ďalšie sv. omše boli o 9.00 hod. (Doc. Dr. Jozef Minarovič) a o 11.00 hod. (Mons. Dominik Hrušovský, biskup). Homílie predniesli hlavní celebranti. Na slávnostiach sa zúčastnilo do 40.000 ľudí a rozdalo sa vyše 11.000 sv. prijímaní.

O 14,30 hod. sa fatimská soška na ceste do Trnavy zastavila vo farnosti **Vištuk**. Tu sv. omšu slúžil s viacerými kňazmi Otec biskup Dominik Tóth, za účasti okolo 4000 veriacich z obce i z blízkeho okolia.

Trnava. Privítanie pred 16.00 hod. na Trojičnom námestí Otcom arcibiskupom, početným kňazstvom, rehoľníkmi a rehoľnicami a do 10.000 veriacimi. Potom bolo prenesenie fatimskej sochy do katedrálneho chrámu sv. Jána Krstiteľa, kde bola slávnostná sv. omša (Mons. Ján Sokol a Mons. Dominik Tóth). Nasledoval sviečkový sprievod mestom. Po návrate program a každé dve hodiny sväté omše.

16. apríla (sobota) o 10.00 hod. koncebrovaná sv. omša, rozlúčka. Cesta cez vyzdobené obce (kde boli pozdravy) Šelpice, Biňovce, Trstín, **Cerová-Lieskové**, kde bola kratšia zastávka,

sv. omša - najmä pre sestry Sv. Kríža tu žijúce. Posledná kratšia, niekoľkominútová zastávka bola v Rovensku.

Šaštín. 0 15.00 hod. zhromaždenie veriacich Záhoria - privítanie milostivej sošky pred oltárom Sedembolestnej Panny Márie - patrónky Slovenska. Modlitby, koncebrovaná sv. omša, sviečkový sprievod s milostivou soškou, litánie, pobožnosti, spevy.

17. apríla (nedeľa) Sv. omša o 7.00 a 9.00 hod. (s Otcem biskupom), zasvätenie sa Panne Márii, 10.30 hod. farská sv. omša, litánie, rozlúčka. Prevoz sošky Panny Márie Fatimskej **do Báču.** Aj tu sv. omša, pobožnosti, ako inde. V noci po 23.00 hod. prevoz **do Galanty.**

18. apríla (pondelok). V Galante sv. omše, modlitby, poklona. Účasť okolo 1000 ľudí.

Od 12.30 hod. milostivá soška v **Seredi.** Cestou kratšie zastavenia v **Pate a v Pustých Sadoch.** Účasť okolo 6.500 veriacich. Okolo 17.00 hod. príchod **do Hlohovca.** Sprievod mestom, koncebrovaná sv. omša (Mons. Dominik Tóth s kňazmi dekanátu), zasvätenie mesta a dekanátu. Vyloženie Sviatosti Oltárnej vo farskom kostole, poklona, modlitby, odprosujúca pobožnosť. 0 22.30 hod. sv. omša, celebrol a kázal dekan Mons. František Truc.

19. apríla (utorok), sv. omše o 6.00 a 6.30 hod. potom rozlúčka. Cesta **cez Drahovce do Piešťan** (8.30 hod.). Privítanie, spevy, o 9.00 hod. koncebrovaná sv. omša (Mons. Ján Sokol, arcibiskup) s kňazmi dekanátu, prednáška (František Rajtár, dekan), mládež z Drahoviec (mandolíny), Veľkých Kostolian (dychovka), cirk. gymnázia, veriaci z Vrbového, V. Kostolian. 0 15.00 hod. sv. omša, slúžil P. Pavla, SJ, o 16,30 hod. rozlúčka - putovanie **do Nových Zámkov.** (18.00 hod.). Program podobný ako v predchádzajúcich miestach. Na slávnosti sa zúčastnilo cez 7000 ľudí, vrátane veriacich aj z okolia. Sv. omšu (hlavnú) celebrol Otec biskup Mons. Vladimír Filo, ktorý povedal aj homíliu slovensky a maďarsky. Po 23.00 hod. prevzali sochu kňazi z **Komárna.**

20. apríla (streda). Sv. omšu slúžil Otec biskup Mons. Dominik Tóth s viacerými kňazmi. Pre farnosť to bol dosť nevhodný čas a tak sa na slávnosti zúčastnilo len niečo cez 2.500 ľudí. Prevoz milostivej sošky so zastávkami v **Dulovciach a v Čake.** Od 16.00 hod. milostivá socha v **Leviciach.** Po privítaní a ruženci sv. omša s Otcem biskupom D. Tóthom, zasvätenie. 0 20.00 hod. sviečkový sprievod mestom, akadémia mladých a príhovor Otca arcibiskupa Mons. Jána Sokola. Po celú noc boli pobožnosti a vystúpenia mládežníkov, adorácia.

21. apríla (štvrtok). Po ranných sv. omšiach rozlúčka o 7.00 hod. Účasť do 20.000 veriacich! Prevoz milostivej sošky Panny Márie Fatimskej **do Šiah.** O 8.00 hod. privítanie s programom, sprievod ulicami mesta do farského kostola. 0 10.00 hod. koncebrovaná sv. omša -Otec arcibiskup, Otec biskup Tóth a kňazstvo dekanátu. Rôzny program, modlitby sv. ruženca, poklona, akadémia Mariánskej kongregácie. Účasť okolo 8000 veriacich. Rozlúčka a cesta **do Veľkého Krtíša** o 16.00 hod.

22. apríla (piatok) **Banská Štiavnica.** Program **ako inde.** Od 17.30 hod. **Topoľčianky.** Privítanie, modlitby, sv. omše, nočný program.

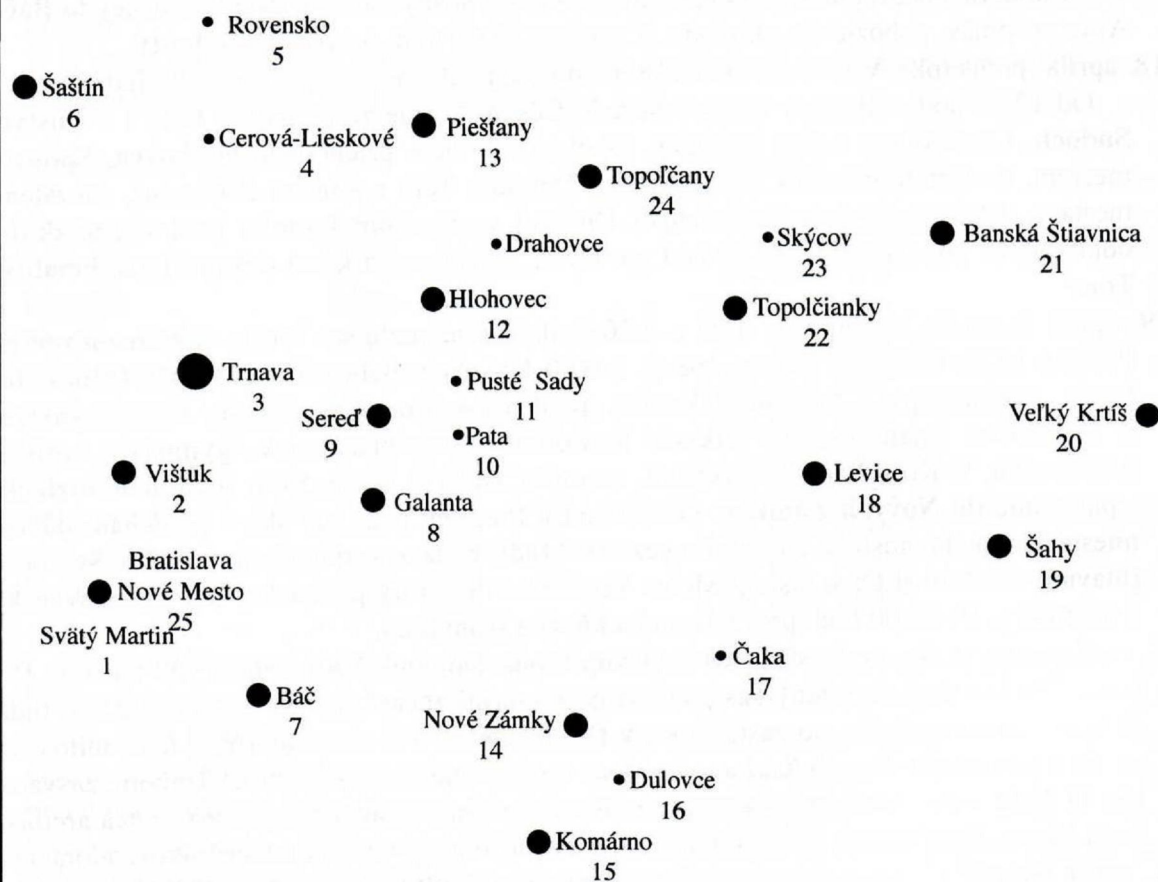
23. apríla (sobota). 0 8.00 hod. záver, rozlúčka, za prítomnosti Otca biskupa Mons. Dominika Hrušovského, ktorý slúžil sv. omšu a kázal. Cesta **cez Skýcov,** kde sochu srdečne pozdravovali, **do Topoľčian.** Tu sv. omšu celebrol Otec arcibiskup s kňazmi z okolia. Veľkolepé oslavy za účasti vyše 8000 veriacich.

24. apríla (nedeľa) Prevezenie sošky z **Topoľčian do Bratislavy - Nového Mesta,** kde po pol dvanástej hod. sv. omša, modlitby, spevy, vystúpenie súborov, za účasti cez 7000 veriacich.

Tu prevzalo milostivú sošku Nitrianske biskupstvo.

Na všetkých miestach sa zhromaždili nielen miestni veriaci ale aj veriaci z okolia so svojimi kňazmi. Ťažko je popísať vyjadrenú radosť a úprimnosť pri vítaní aj pri rozlúčke. Desiat'tisíce veriacich urobilo si duchovnú obnovu, sv. spoveď, sv. prijímanie. Modlitby, spevy ale i poďakovania a prosby sa niesli k Nebeskej Matke, ktorej sa zasvätili.

ARCIBISKUPSTVO TRNAVSKÉ

II. NITRIANSKE BISKUPSTVO

Z putovania milostivej sošky Panny Márie Fatimskej bolo vidieť jasne, čo znamená Matka Božia pre náš veriaci ľud. Všade ju vítali s nadšením, láskou a radosťou. Boli by ju najradšej vyobjímali a vybozkávali. Jej oči učarovali a vyvolávali slzy radosti a oddanosti: Matka prišla medzi nás!

Rámcový program v každej farnosti bol nasledovný:

Domáci ju vypevádzali a prevzali si ju tí, ku ktorým prišla. Zástupy veriacich so spevom sa s ňou lúčili a zástupy so spevom ju vítali. Na viacerých miestach si veriaci vybrali dovolenky, riaditelia škôl dali deťom voľno. Pri preberaní sochy miestny farár sochu korunoval a pripravení mužovia ju na nosítkach preniesli do kostola. V kostole bola sv. omša, ruženec, spevy, zasvätenie. Pri sv. omši všetci pristupovali ku sv. prijímaniu. Za čas pobytu v biskupstve bolo rozdáných cez 25.000 sv. prijímaní. Nestali sa prípady vyrušovania. Panna Mária v tichosti odchádzala a v tichosti prichádzala za zbožného spevu veriacich.

24. apríla 1994 (nedeľa). Misionári Božieho Slova priviezli sošku z Bratislavy **do Nitry na Kalváriu**. Vítal Otec kardinál Ján Chryzostom Korec, slúžil sv. omšu, koncebroval Otec biskup František Rábek, asistovali bohoslovci. Potom až do nasledujúceho dňa striedali sa mládežnícke skupiny, veriaci sa modlili, spievali, zasvätili sa Panne Márii.

25. apríla (pondelok). O 9.00 hod. prevzala milostivú sošku farnosť **Bošany** - pán dekan a zástupcovia obce. Sprievod do kostola, sv. omša, ruženec, kázeň, zasvätenie. O 11.00 hod. prevzali krojovaní mládenci **zo Skačian**. Program ako je vyššie uvedený. V Skačanoch hasiči robili stráž okolo kostola, lebo prichytili neznámeho mladíka, ktorý chcel nožom poškodiť auto, ktoré viezlo milostivú sošku. V čase od 15. do 17.00 hod. v **Novákoch**. O 18.00 hod. prišli pre sošku z **Bánoviec n. Bebravou**. Program do 24.00 hod.

26. apríla (utorok). Ráno sv. omša o 4.00 hod. a o 6. hod. Potom pobožností do 8.00 hod. Rozlúčka. Cestou zastávka pri farskom kostole v **Trenčianskej Turnej a v Chocholnej**. Víťanie v obci **Drietoma**, kde boli aj z okolitých farností a veriaci z Moravy (Starý Hrozienkov, Broumov, Bylnice, Nedašová aj s kňazmi), deti s učiteľmi a katechétmi. Pred kostolom sto metrov dlhá cesta vyzdobená kvetinovým kobercom. Po rozlúčke so soškou Panny Márie Fatimskej sa sprievod zastavil v Charitnom dome sestričiek Uršulínok v **Kostolnej-Záriečí** a pokračoval **do Nemšovej**, kde bola soška v čase od 11. do 14.00 hod. V čase od 15. do 17.00 hod. milostivá soška v **Trenčianskej Teplej**. Tu boli v kostole aj „vozičkari“. O 18.00 hod. bola soška prijatá v **Trenčíne**.

27. apríla (streda). Trenčín. Mimoriadne veľký počet veriacich. V príhovoroch veriacich jedna žena vrúčne volala „Nerobme si zle, keď je Boh ku nám taký láskavý!“. Bohatý program celú noc, pripravený skupinami mládeže z mesta i okolia. Prenos. **Pruské** (8.00 - 10.00 hod.). Mimoriadne veľa ľudí víťalo mariánsku sochu. V kostole obvyklý program. Od 10.00 hod. milostivá soška v **Ilave**. Na ceste **pri Hornej Porube** ženy zastavili sprievod a vyžiadali si požehnanie. Výraz blaženosti sa javil na ich tvárach i pokoj. Od 13.00 hod. bola soška **vo Valaskej Belej**. Potom sa sprievod s milostivou sochou o 16.00 hod. presunul **do Dubnice n. V.** Veľký sprievod veriacich. Celú noc bola adorácia s čestnou strážou polície a hasičstva. Slávnosti viedol miestny správca farnosti P. Vladimír Študent, salezián, ktorý povedal aj veľmi priliehavú kázeň.

28. apríla (štvrtok) Po rozlúčke, keď auto prechádzalo **Belušou**, zbadal to pán farár, zastavil auto a v miestnom rozhlase vyhlásil: „Ľudia Boží, prišla k nám Panna Mária!“ a za krátky čas bol

kostol preplnený. Zakrátko milostivá soška putovala **do Púchova**, kde prišla o 9. hod. Prišli aj riaditelia a učitelia škôl so žiactvom. Po sv. omši kázal miestny správca farnosti a veľa kňazov dekanátu. Od 13. hod. bola milostivá soška fatimská **v Považskej Bystrici**. Po 17. hod. prišiel sprievod **do Rajca**. Program ako aj inde, zasvätenie, mohutný spev! O 20. hod. prišla milostivá soška **do Rajeckej Lesnej**. Celú noc sa spievalo a modlilo, sv. omše boli večer i nasledujúce ráno. Účasť do 5000 veriacich.

29. apríla (piatok) po rannej sv. omši rozlúčka. Od 8. hod. **vo Višňovom**, kde bolo krásne a radostné zasvätenie. Od 12. hod. tešili sa veriaci **vo Vavríne**, kde prišla veľká procesia aj z Terchovej, so svojou fatimskou sochou. Koncelebrovaná sv. omša, zasvätenie, potom rozlúčka. Od 16. hod. **v Kysuckom Novom Meste**. V tom čase pán prezident šiel na Kysuce a tak doprava bola pozastavená. Veriaci sa domáhali, že oni vezú „diplomata z neba“. Obvyklý program. Na ďalšej ceste putovania si veriaci **z Kysuckého Lieskovca** vyprosili, aby aj u nich sa zastavila Fatima. Navečer okolo 19. hod. prišla milostivá soška **do Čadce**. Sprievod mestom, sv. omše, poklona, piesne po celú noc. O pol noci sv. omša a kostol stále plný.

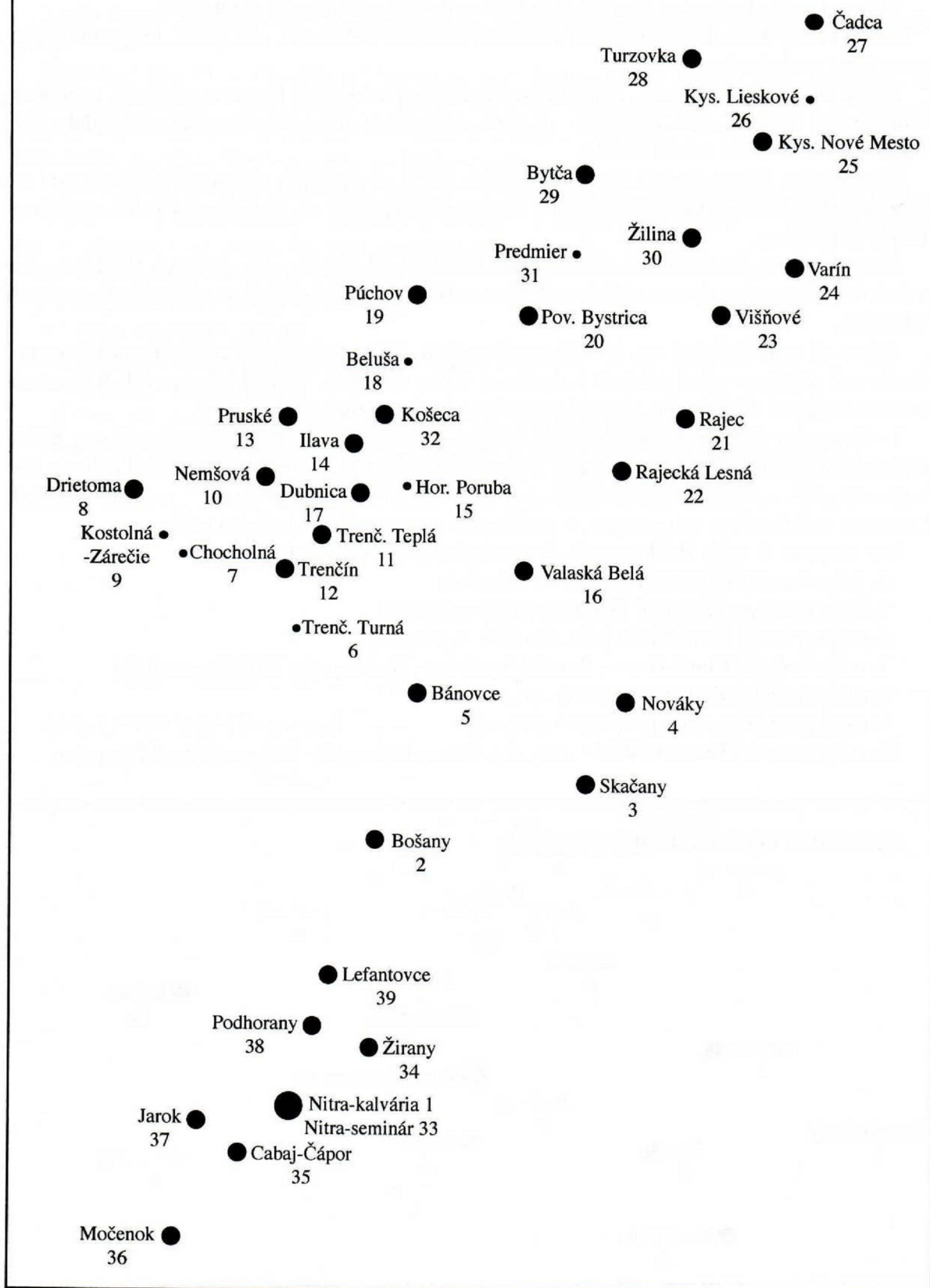
30. apríla (sobota). Posledná sv. omša bola ráno o 6.00 hod., potom rozlúčka a cesta **do Turzovky**, kde soška prišla o 7.00 hod. Sv. omšu slúžil miestny farár I. Mahrik, koncelebrovali miestny kaplán, p. farári z okolitých farností. Ruženec, spev. Za každú farnosť položili veriaci kvety k nohám Panny Márie Fatimskej. Po sprievode s milostivou sochou rozlúčka a vítanie **v Bytči** o 10.30 hod. Po zvyčajnom programe a rozlúčke o 15.00 hod. prišiel sprievod **do Žiliny do Saleziánskeho ústavu** a odtiaľ navečer **do mesta**, kde bola po celú noc adorácia, modlitby, spevy.

1. máj (nedeľa) Sv. omša ráno o 8.00 hod., veľa veriacich a program. Potom odišlo auto s milostivou soškou dole Považím a zastavilo sa **v Predmieri**, kde bolo prvé sväté prijímanie. Pokračovalo sa v ceste **do Košec**, kde sa zišlo veľa veriacich v tento prvý mariánsky deň mesiaca mája.

Potom sa už uberalo auto s Pannou Máriou Fatimskou **do Nitry** a zastavilo sa **pred seminárom**, kde p. rektor zasvätil bohoslovcov Pannu Máriu. O 13.00 hod. víтали Pannu Máriu **v Žiranoch**, kde bolo prítomných cez 4500 veriacich, aj z okolia. O 16.00 hod. víтали Pannu Máriu Fatimskú **v Cabaj-Čápore** a o 18.30 hod. **v Močenku**, návšteva Charitný dom s nemocnými sestrami. Soška tu zostala do rána. Čestnú stráž mali nielen sestričky, ale aj hasiči. Po celú noc sa ozýval spev, vďaky, modlitby...

2. máj (pondelok). Po sv. omši a rozlúčke putovala milostivá soška do farností **Jarok** a na poludnie **do Podhoran**. Napokon od 13.00 hod. bola **v Lefantovciach**, kde milostivú sošku prevzali kňazi Banskobystrického biskupstva.

BISKUPSTVO NITRIANSKE

III. BANSKOBYSSTRICKÉ BISKUPSTVO

Putovná socha Fatimskej Panny Márie bola v diecéze od 3. do 10. mája 1994.

Soška Panny Márie Fatimskej bola v každom dekanáte biskupstva - 24 hodín. Program v dekanátoch bol nasledovný:

Privítanie sošky o 19. hod., svätá omša. Nasledoval celonočný program - bdenie, meditácie, modlitby sv. ruženca, spev. Ráno bola sv. omša, po nej programy jednotlivých farností dekanátu. Ukončenie o 17. hod. svätou omšou.

Otec biskup Mons. Rudolf Baláž sprevádzal sošku vo všetkých dekanátoch. Celebroval sv. omšu pri privítaní aj pri rozlúčke spolu s kňazmi dekanátu. Pri sv. omšiach aj kázal a osvetľoval fatimský program.

Mimo farností, ktoré sú sídlom dekanátov, bola milostivá soška aj na Starých Horách (práve v deň fatimskej soboty), u sestričiek vo Vrúcku, v Kláštore pod Znievom a v Kňazskom seminári v Badíne.

Slávnosti mali dôstojný ráz, ba veľkolepý priebeh. Dobro bol pripravený duchovný program. Duchovná príprava veľmi prispela k duchovej hĺbke slávností. Veriaci pristupovali k Sviatosti zmierenia aj pod dlhšej dobe, viaceré manželstvá boli usporiadané.

Podľa správy Otca biskupa R. Baláža celkový prínos návštevy putovnej sošky Panny Márie Fatimskej prejavil sa v upovedomení si univerzálnosti Cirkvi, v prehĺbení kňazskej jednoty biskupa s kňazmi, v získaní zdravého sebavedomia „Vyšli sme z kostolov do ulíc“, v snahe mnohých formovať sa fatimským programom, v prehĺbení a usmernení mariánskeho kultu.

Dni návštev: 3. mája 1994 (utorok) **Partizánske** (3000 veriacich)

4. mája (streda) **Prievidza** (cez 2500 veriacich)

5. mája (štvrtok) **Žiar nad Hronom** (4000 veriacich)

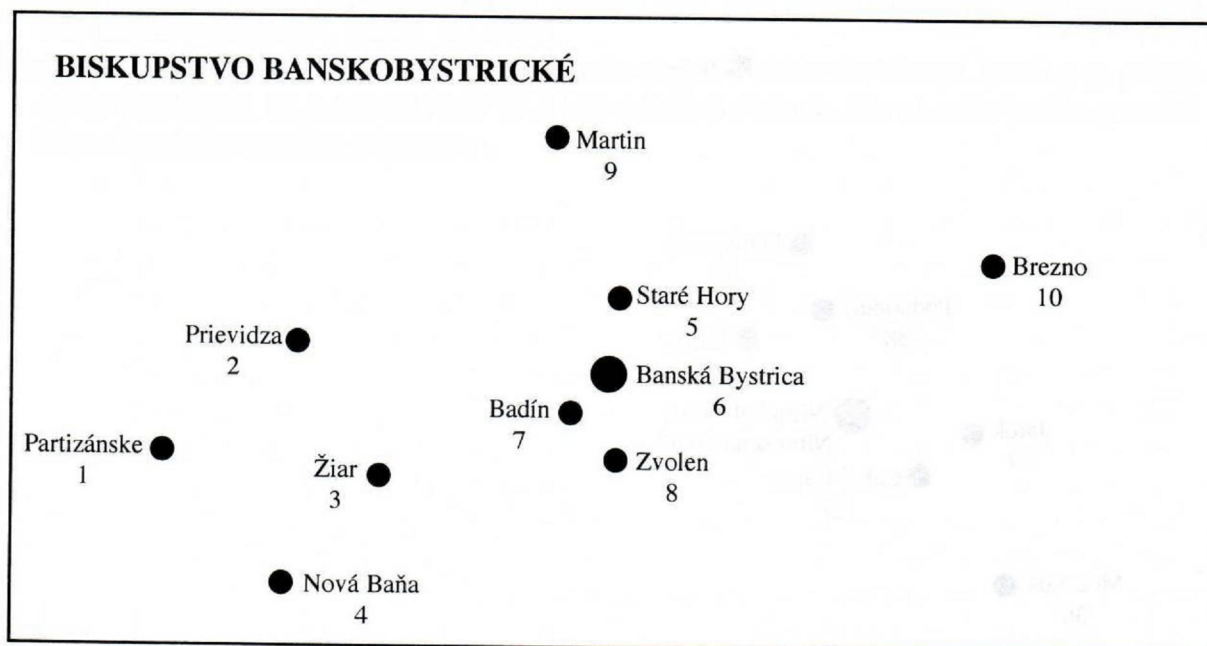
6. mája (piatok) **Nová Baňa** (viac ako 6000 veriacich)

7. mája (sobota) **Staré Hory - Banská Bystrica • Badín** (vyše 20.000 veriacich)

8. mája (nedeľa) **Zvolen** (cez 5000 veriacich)

9. mája (pondelok) **Martin** (4000 veriacich)

10. mája (utorok) **Brezno** (4000 veriacich). Odovzdanie sošky Rožňavskému biskupstvu.

IV. ROŽŇAVSKÉ BISKUPSTVO

Socha Panny Márie Fatimskej putovala v Rožňavskom biskupstve od 10-ho do 16-ho mája 1994.

Putovanie začalo v rázovitej horehronskej obci Heľpa, odtiaľ pokračovalo putovanie do Lučenca, Rimavskej Soboty, Rožňavy a Gelnice a na pútnické miesta v Bôrke a v Úhornej. Kratšie zastavenia boli u sestier Sv. Kríža a u kúpeľných hostí v Číži, Revúcej, Jelšave, Nálepkove, Švedlári, Mníšku n. Hn. a v Prakovciach.

Veriaci pristupovali k sviatostiam, všade boli nočné poklony s adoráciami a programom farností jednotlivých dekanátov. Neopísateľné nadšenie a radosť vládli všade. Vo farnostiach boli zasvätenia stavovské: manželia, ženy, mužovia, deti.

10. mája (utorok) **Heľpa** (o 19.00 hod.)

11. mája (streda) **z Heľpy do Lučenca**

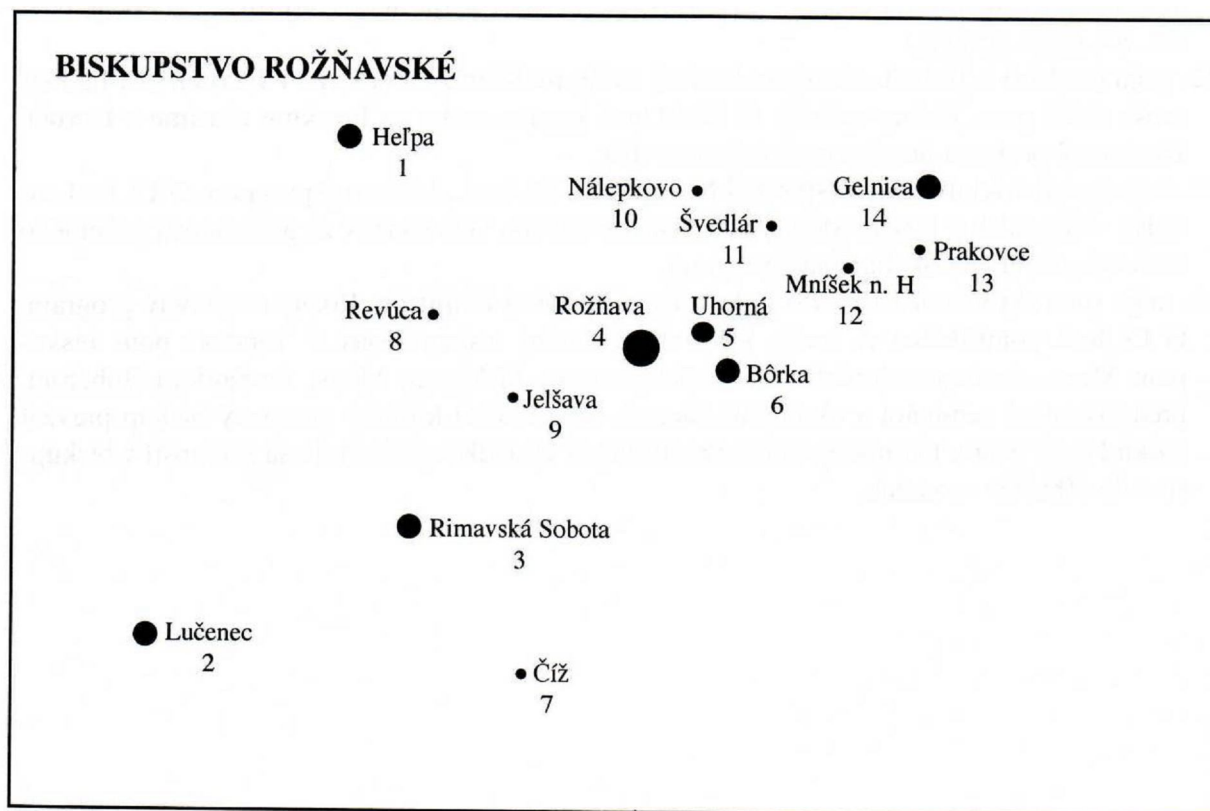
12. mája (štvrtok) **Lučenec**

13. mája (piatok) **Rimavská Sobotá**

14. mája (sobota) **Rožňava**

15. mája (nedeľa) **Úhorná, Gelnica, Bôrka, Číž, Revúca, Jelšava**

16. mája (pondelok) **Nálepkovo, Švedlár, Mníšek n. H., Prakovce, Gelnica.** Rozlúčka - prenesenie fatimskej sošky do Spišského biskupstva

V. SPIŠSKÉ BISKUPSTVO.

Putovanie sošky po biskupstve bolo prijaté veľmi radostne a úprimne. Veriaci svojou veľkou účasťou dokázali lásku k Panne Márii. Zbožnosť a sústredenosť na bohoslužbách bola toho najlepším dôkazom, s množstvom spovedí a sv. prijímaní, ale aj s disciplínou a poriadkom pri všetkých podujatiach.

Veriaci dávali až spontánne najavo svoju úctu, až bázeň voči Nebeskej Matke Márii.

16. mája 1994 (pondelok) o 19,15 hod. príchod sošky do Kňazského seminára J. Vojtaššáka na Spišskej Kapituli. Celonočná pobožnosť pred soškou v seminárskej kaplnke. Ráno prevoz.

17. mája (utorok) prijatie sošky v **Bobrove na Orave**. Pobožnosti. O 17. hod. sv. omšu celebroidal Mons. Andrej Imrich pomocný biskup spišský. (Okolo 10.000 veriacich). Pobožnosti.

18. mája (streda) prijatie milostivej sošky v **Dolnom Kubíne**, pobožnosti, každé dve hodiny sv. omše za veľkej účasti veriacich aj z okolia. O 19. hod. celebroidal pom. biskup Mons. Andrej Imrich a o 21. hod. celebroidal biskup z Tarnowa, ktorý žije na odpočinku v Limanovej (Poľsko), odkiaľ tiež prišli pútnici do D. Kubína. Po sv. omši procesia mestom.

19. mája (štvrtok) o 10. hod. uvítanie sošky v **Ružomberku**. Po celý deň i cez noc sv. omše, pobožnosti podľa stavov a skupín. O 17. hod. celebroidal sv. omšu na nádvorí pred kostolom pom. biskup spišský Mons. Andrej Imrich (8000 ľudí), po sv. omši sprievod mestom. Pobožnosti a sv. omše i cez noc.

20. mája (piatok) vítanie v **Poprade**. Programy jednotlivých farností okolia za veľkej účasti veriacich. Sv. omše. O 17. hod. sv. omšu celebroidal diecézny biskup Mons. Dr. František Tondra s mnohými kňazmi. Program do nasledujúceho dňa.

21. mája (sobota) o 10. hod. uvítanie sošky v Starej **Ľubovni**, sv. omšu slúžil Mons. Andrej Imrich, nasledoval náboženský program. O 17. hod. slúžil sv. omšu Otec biskup František Tondra. O 21. hod. prijatie sošky v Kňazskom seminári v **Spišskej Kapitule**, celonočné bdenie. Sv. omše aj ráno.

22. mája (nedeľa) o 10. hod. vítanie milostivej sošky **na Mariánskej hore v Levoči**. O 14,30 sv. omšu slúžil pom. biskup spišský. O 17,30 hod. prijatie sošky **vo farskom chráme v Levoči**. Duchovný program do rána nasledujúceho dňa.

23. mája (pondelok) uvítanie v Spišskej Novej **Vsi** o 10. hod., duchovný program. O 17. hod. sv. omšu slúžil sídelný biskup Mons. Dr. František Tondra, veľa kňazov za prítomnosti početného veriaceho ľudu aj z okolia. Ďalší program.

24. mája (utorok) návrat sošky **do katedrály v Spišskej Kapitule**. Rôzny duchovný program. O 17. hod. pontifikálna sv. omša, ktorú slúžil sídelný biskup Mons. F. Tondra s pom. biskupom Mons. Andrejom Imrichom a košickým pom. biskupom Mons. Bernardom Boberom, predstavenými seminára a okolitými kňazmi. Po sv. omši košický pomocný biskup prevzal sošku Panny Márie Fatimskej. Podľa predbežných výsledkov zúčastnilo sa slávností v biskupstve do 300.000 veriacich.

BISKUPSTVO SPIŠSKÉ

● Dobrov
2

● Dolný Kubín
3

● Ružomberok
4

● Poprad
5

● Levoča
7

● Sp. Kapitula
1,9

● Spišská Nová Ves
8

● Stará Lubovňa
6

VI. KOŠICKÉ BISKUPSTVO

Okolo 20. hod. 24. mája 1994 privítali milostivú sošku v katedrálnom chráme sv. Alžbety v Košiciach, na čele so sídelným biskupom Mons. Alojzom Tkáčom. Katedrála bola prepĺnená, ale aj celé okolie chrámu zaplnené veriacimi. Nadšený spev a modlitby, homília Otca biskupa a celonočný program mládeže i starších, rehoľníkov, rehoľníc, hnutí, nemocných, starcov, škôl, atď. pokračoval celú noc.

24. mája 1994 (utorok) o 20. hod. víťanie v **Košiciach v katedrálnom chráme**. Akadémia, ruženec, posv. čítania, adorácia, program duchovných hnutí, atd.

25. mája (streda) Duchovný program, ranné chvály, ruženec, o 9. hod. sv. omša, Mons. A. Tkáč, biskup s kňazmi. Program pokračoval do 17. hod., kedy sv. omšu celebroidal a kázal pom. biskup Mons. Bernard Bober. Odovzdanie putovnej sošky Trebišovskému dekanátu.

Zastavenie v **Sečovciach**, potom víťanie v **Trebišove**. Všade sv. omše, programy, kázne, modlitby, spevy.

26. mája (štvrtok) **Vo Veľkých Kapušanoch a v Kráľovskom Chlmcí**.

27. mája (piatok) v čase od 18. do 19. hod. krátka návšteva v **Sobranciach**. Spevy, meditácie - hlboké zážitky vo všetkých prítomných. Večer prenesenie sošky **do Michaloviec (saleziáni)**. Sprievod mestom **do farského kostola**, sv. omšu slúžil miestny rodák Tibor Zavadský (aj kázeň). Prítomnosť okolitých fár (Staré, Strážske, Vinné atď.). Program po celú noc.

28. mája (sobota) Poklony, zasvätenie, modlitby, spevy. Najmä deti pristupujúce k prvému sv. prijímaniu nasledujúci deň. Popoludní sv. omšu slúžil a kázal farár zo Starého Ján Hudák. Rozlúčka. Prevezenie sochy **do Humenného**. Cestou sa auto so soškou zastavilo na krátko v **Petroviciach**, potom šlo do Sniny.

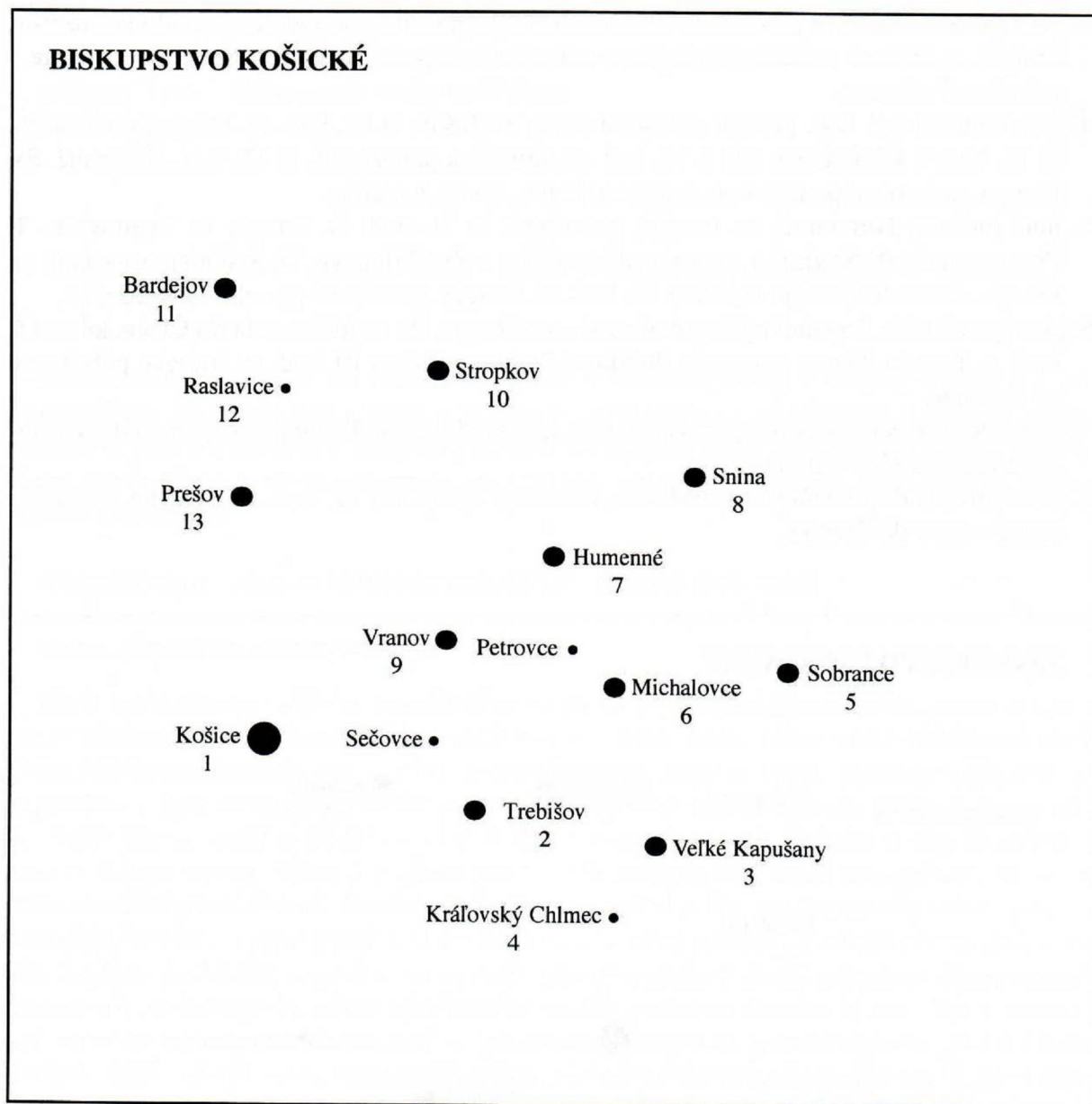
29. mája (nedeľa) príchod sošky o 1. hod. **do Sniny**, po bohoslužbách gr.katolíckych o 2. hod. sv. omšu slúžil p. dekan Jozef Koreň (kázeň). Potom modlitby, spevy, ruženec. O 5. hod. slúžil sv. omšu p. farár z Belej nad Cirochou Stanislav Palenčár, ktorý mal aj ďakovný príhovor. O 6. hod. putovala soška **do Humenného**. Popoludní bola soška autom prevezená **do Vranova n. T.** Sv. omše, zasvätenie.

30. mája (pondelok). Sv. omše slúžili František Šándor, dekan, za prítomnosti kňazov mesta i okolia. Vo večerných hodinách uvítali milostivú sošku v **Stropkove**. Sv. omšu slúžil košický biskup Mons. Alojz Tkáč s kňazmi mesta a okolia.

31. mája (utorok) Po rannej sv. omši putovala milostivá soška **do Bardejova**. Cestou boli menšie zastávky v obciach, kadiaľ prechádzalo auto so soškou Panny Márie Fatimskej. Pozdravy, modlitby, spevy. Po 18,30 hod. príchod a uvítanie v Bardejove na Radničnom námestí. Socha do chrámu nesená kňazmi. O 19. hod. sv. omšu slúžil Valent Olšavský z Kurimy, kázal Ladislav Franc. Detské zbory z Richvaldu, Bartošoviec, Zborova, Dlhej Lúky a bardejovského Svetielka. Príhovor Jozefa Heského z Richvaldu. Meditácie. O polnoci sv. omšu slúžil Ján Švec-Bábov zo Zborova, kázal Jozef Juhás z Vyšnej Voli. Sprievod námestím.

1. júna (streda) Modlitby, spevy, programy. Adorácia. O 6. hod. kázeň Peter Bučko z Mokroluhu. Rannú sv. omšu slúžil Michal Kriško z Gaboltova a kázal Ján Tkáčik z Kobyl. O 10. hod. slúžil sv. omšu Peter Novák, kázal Ján Biroš z Hrabovca. Pred 12. hod. odprevadenie milostivej sošky - cesta **do Raslavíc**, sv. omšu tu slúžil a kázal Michal Zámkovský, provinciál redemptoristov z Podolínce s P. Martinom Zanovítom a farárom K. Džupinom. Prenesenie milostivej sošky **do Prešova**. 19. hod. privítanie, o 20. hod. sv. omša, potom programy, adorácie, modlitby, meditácie...

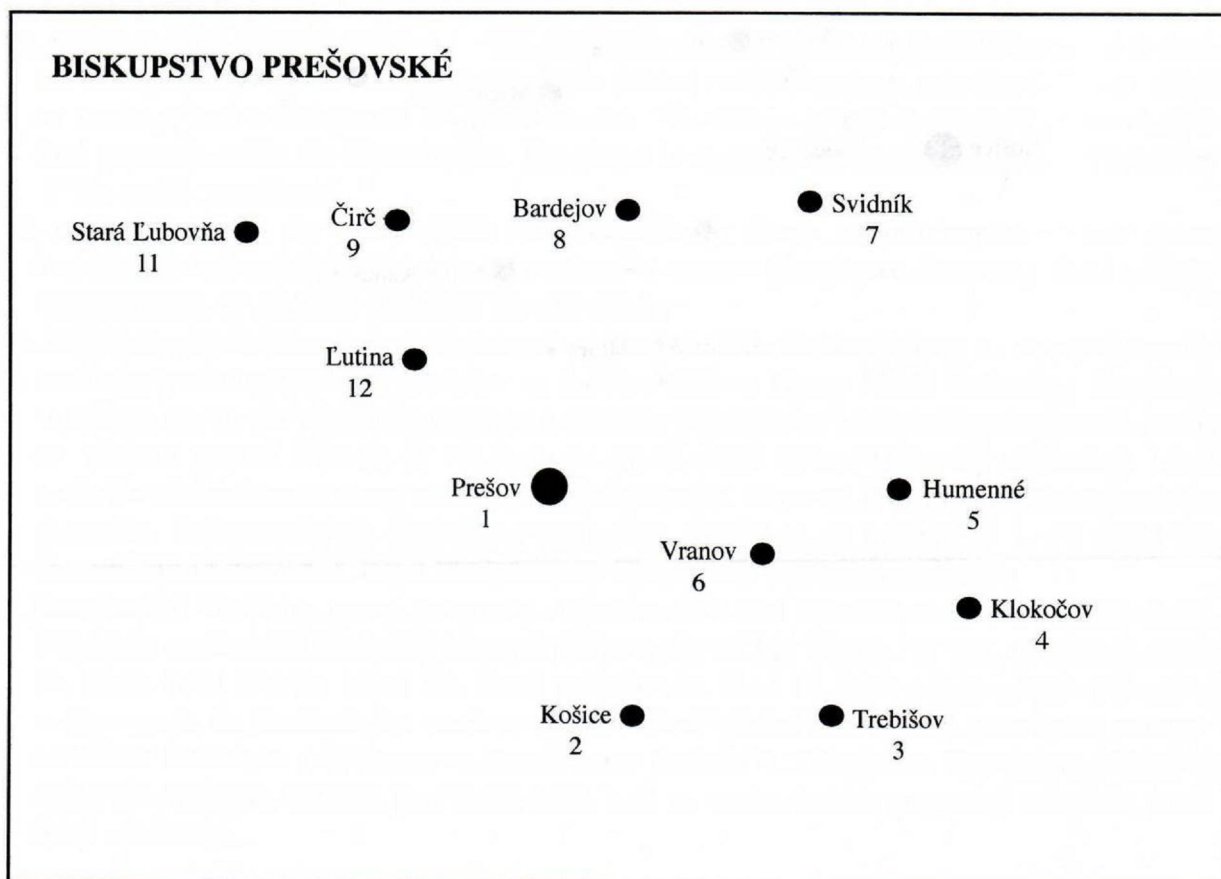
2. júna (štvrtok) Prihovor, ruženec, mariánske piesne, ranné chvály, sv. omše. 0 12. hod. pred kostolom - večeradlo, ruženec, scénka, a ďalšie vystúpenia. 0 16. hod. sv. omšu slúžil košický biskup Mons. Alojz Tkáč s kňazmi. Okolo 10.000 veriacich. Odovzdanie mil. sošky prešovskému biskupstvu - prevzal prešovský pom. biskup Mons. Milan Chautur.

VII. PREŠOVSKÉ BISKUPSTVO

V prešovskom biskupstve putovala Panna Mária Fatimská od 2-ho do 8-ho júna 1944.

2. júna 1944 (štvrtok) o 17. hod. privítanie v katedrálom chráme sv. Jána Krstiteľa v **Prešove**. Slávnostná liturgia, modlitby, katechéza, staroslovienska liturgia, vystúpenia hnutí, duchovný program.
3. júna (piatok). Krížová pobožnosť, ruženec, ľudový spev, liturgia, modlitby, poklona, ruženec, liturgia, o 16. hod. rozlúčka. Prenesenie milostivej sošky **do Košíc**. O 18. hod. sv. liturgia, -pobožnosť celú noc.
4. júna (sobota) o 8. hod. prevzal milostivú sošku **Trebišov**. O 10. hod. sv. liturgia, pobožnosti. O 12. hod. v **Klokočove**, kde o 14. hod. sv. liturgia a pobožnosti. O 17. hod. Humenné. Sv. liturgia, pobožnosť po celú noc, program skupín, spevy, modlitby.
5. júna (nedeľa) **Humenné**; sv. liturgia, pobožnosť. O 11. hod. sv. liturgia **vo Vranove n. T.** Premiestnenie **do Svidníka**, cestou malá zastávka v obci **Miňovce**. Vo Svidníku o 16. hod. sv. liturgia. Cesta do Bardejova, kde o 19. hod. sv. liturgia, pobožnosť po celú noc - do rána.
6. júna (pondelok). Dopoludňajšie pobožnosti a sv. liturgia. Po rozlúčke cesta **do Čirča**, kde o 15. hod. sv. liturgia. Potom putovanie **do Starej Ľubovne**, kde o 19. hod. sv. liturgia, pobožnosti po celú noc.
7. júna (utorok) Dopoludňajšie pobožnosti a sv. liturgia. Cesta **do Lutiny**, kde o 18. hod. sv. liturgia a pobožnosť po celú noc.
8. júna (streda) Dopoludňajšie pobožnosti, modlitby, spevy a o 12. hod. odovzdanie milostivej sošky - cesta **do Trnavy**.

8. júna 1994 (streda). Príchod milostivej sošky **do Trnavy** - do katedrálneho chrámu sv. Jána Krstiteľa. O 18. hod. modlitba sv. ruženca, o 18,30 hod. slávnostná sv. omša na Trojičnom námestí a o 22. hod. v katedrálnom chráme. Celonočný program.

9. júna 1994 (štvrtok), o 5,30 hod. sv. omša, ďalšia o 7,30 hod. Po nej rozlúčka a prevoz milostivej sošky na letisko **do Viedne**. Cesta **do Fatímy**. Milostivá soška Panny Márie Fatimskej v sprievode: Mons. Jána Sokola, arcibiskupa-metropolitu, Mons. Dominika Tótha, pomocného biskupa trnavského, Mons. DDr. Alexeja Izakoviča a diakonov: Branislava Bukovského z Trnavy, Petra Kudláča z Radošoviec, Jozefa Kunu z Výčap-Opatoviec a Richarda Jankoviča zo Starej Turej. - Odovzdanie sošky **vo Fatime**.

*

Slávnostné sväté liturgie pri príležitosti návštevy fatimskej sochy v diecéze slúžil na úvod v katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove 2. júna o 18.00 hodine a pri rozlúčke v bazilike minor v Lutine 8. júna o 8.00 hodine prešovský sídelný biskup otec Mons. Ján Hirka, pomocný biskup Mons. Milan Chatur, CSsR, generálny vikár Mons. Ján Gajdoš spolu za účasti kňazov, bohoslovcov a veriacich.

Z homílií otcov biskupov vyberáme niekoľko podstatných myšlienok:

Mons. Ján Hirka, sídelný biskup:

Mária v plnosti prijala Boha. Všetci túžime po živote, po večnom živote. Túžime po láske viac, ako jej dostávame. Od Márie sa učme krásnemu velebeniu Boha, učme sa od Márie služobnej úlohe, Mária od nás žiada, aby sme sa vnútorne obrátili, netúžime len po uzdravení tela, veď to sa pomíne. Učme sa služobnej úlohe, pokore aj v tomto beznádejnom svete. Skúsme svietiť tak, ako svieti Mária, ktorá je Matkou Cirkvi. V tomto svete nie je dost' Božieho svetla. Zapaľujme tento svet živou vierou. Mária je nádejou pre tento beznádejný svet. Ohne sú zapálené, ale sú to Zloba, nenávisť, zlosť, hriech. Hľadme na Máriu, ona je slnko. Boh prichádza, aby nás cez Máriu zachránil. Boh nás nechce zničiť, veď on nechal zničiť seba samého. A v tomto ho nasledovala jeho Najčistejšia Matka. Ježiš Kristus na kríži vyhasil svoj život. Judáš v blízkosti Božej sa stal zradcom. Je to nebezpečné aj pre nás. Môžeme sa stať zradcami, ba nimi aj sme. Sme ohrození, keď vezmeme život do svojich rúk, keď sa spoliehame iba na seba, je to nebezpečné. Božia sila je tisíckrát väčšia, ako to, čo my sami zmôžeme. Indická rozprávka hovorí o troch bratoch, ktorí stretli v lese tigra. Prvý povedal: „Bratia, náš osud je spečatený, tiger nás zožerie, to je osudovosť; ale predsa osud neexistuje. Druhý povedal: Všetci volajme k všemohúcemu Bohu, aby nás zachránil“ bol pobožný. A tretí: „Áno, môžeme obťažovať Boha svojou modlitbou, ale aj musíme niečo podniknúť pre svoju záchranu! „

Ako veriaci musíme odmietat' prvý typ človeka, musíme odmietnuť aj toho len pobožného, ktorý sa chcel spoliehať len na Pána Boha, musíme ale doceniť toho tretieho; práve on, ktorý sa pokúša o záchranu v spolupráci s Bohom, on naozaj miluje Boha. Veď toho pobožného by sme sa mohli opýtať: „či ti Boh nedal schopnosti, fantáziu - ak neužívaš tieto dary, potom je to bohorúhanie“. Je potrebné využiť dary a milosti, ktoré dostávame od nebeského Otca. Úlohou Cirkvi je

posilňovanie vzájomných pokojných vzťahov medzi ľuďmi. Čakáme pomoc od Panny Márie? Dobré, ale nesmieme zostať na jednom mieste. Slúžme lepšie, modlime sa lepšie, majme úctu jeden k druhému. Panna Mária nám vyprosí od svojho Syna milosti, ale iba vtedy, keď sa my budeme snažiť. Každé polepšenie vyžaduje snahu byť pokornejším, úslužnejším.

Panna Mária, pomôž nám, aby sme pre záchranu sveta robili všetko tak, ako si povedala v Káne Galilejskej: „Urobte všetko, čo vám poviem...“

Mons. Milan Chatur:

Keď niečo pokazíme, dá sa to len opraviť a s človekom je to tak od počiatku. Odvtedy, ako spáchal prvý hriech. Snažme sa napraviť to, čo sme pokazili. Svätý Ján Krstiteľ na Jordáne hlásal:

„Kajajte sa a verte evanjeliu!“ Keď Pán Ježiš začal verejne účinkovať, hovoril: „Kajajte sa a verte evanjeliu!“ Mária nám tiež hovorí: „Zmeňte svoje životy“. Volá po pokání. O zmenu sa snažili už antickí vedci. Človek v celej histórii usiluje o premenu. Snaží sa odstrániť, čo je zlé. Ľudské prostriedky sú však slabé. Najmarkantnejšie prejavy zmeny sú násilie, revolúcia, žiaľ, táto forma je neúčinná. Keď sa Panna Mária zjavila vo Fatime, žiadala najrevolučnejšiu premenu, ale ľudského srdca. Hovorila „činite pokánie“. Bolo to 13. mája, keď sa po prvýkrát zjavila vo Fatime, keď upozorňovala na nebezpečenstvá. Revolúcia v Rusku, prvá svetová vojna, druhá svetová vojna, koncentračné tábory, prenasledovania, väzenia, ľudia však nepočúvali Máriu, lebo keby boli počúvali, azda by sa ľudské dejiny vyvíjali ináč. Ani dnes ľudia nepočúvajú Máriu, sme ľahostajní a Mária vyzýva celý svet.

Túto putovnú sochu Panny Márie Fatimskej videlo celé Slovensko. Tu zvažujem, koľkí si uvedomili, čo od nás Mária žiada. Ťažko sa dá predpokladať, že pokánie sa vyhlási za verejný akt zmierenia. Dá sa očakávať iba pokánie jednotlivcov. Pokánie je zmierenie. Dá sa očakávať iba pokánie jednotlivcov. Pokánie je ochota človeka povoliť zo svojich túžob a prijať to, čo nám ponúka Boh, čo nám ponúka konkrétna situácia, do ktorej sa dostávame. Pokánie je to, čo má meniť môj vzťah k Bohu a k ľuďom. Je to zmena, v ktorej budem trestať svoje zlé zmýšľanie. Keby sme pochopili slovo pokánie, vyriešili by sme všetky svoje problémy a možno aj problémy našich blízkych...

(Z časopisu „Slovo“ 26, 3. júla 1994, č. 13, s. 4-5 a 7)

V ROŽŇAVSKEJ DIECÉZE SA STAIA TAKÁTO UDALOSŤ

S pútnikmi prišiel pozdraviť Fatimskú Pannu Máriu aj Ján Hudák zo Smolníka. Matka ho poro-dila na lúke pri hrabaní sena neďaleko kostola v Uhornej. A tak Ján uzrel svetlo sveta 19. 8. 1942 pod stromom v blízkosti kostola Panny Márie Snežnej.

S manželkou Máriou žil 27 rokov. Pri príležitosti 25. výročia svadby si obnovili manželské sľuby vo farskom kostole v Smolníku. Doma pri sviatočnom stole svojim hosťom, medzi ktorými bol aj smolnický farár, o svojom narodení povedal: „Pod stromom pri Panne Márii som sa narodil a pod stromom aj umriem.“ Dňa 15. mája 1994 sa jeho slová splnili.

Po sv. omši a rozlúčke s putovnou sochou nasadol do auta, aby sa vrátil s rodinou domov. Neďaleko kostola ho postihla nevoľnosť, stratil kontrolu nad autom, ktoré sa zastavilo na kmene stromu. Príčinou smrti bol infarkt myokardu.

A tak naozaj, neďaleko kostola Panny Márie, kde uzrel pred 52 rokmi svetlo tohto sveta, sa jeho pozemský život aj skončil. Dúfajme, že na tomto mieste na príhovor Fatimskej Panny Márie uzrel i večné Svetlo.

Sme presvedčení, že Fatimská Panna Mária zo svojho pútnického miesta priviedla dušu zomrelého Jána k svojmu Synovi a nad nami, jeho rodinou - manželkou, sestrami a vnúčaťom -držala ochrannú ruku, keď sa auto zastavilo na strome a nikto sa nezranil.

Rodina nebohého s odovzdanosťou do rúk Pána života a smrti prijíma túto súvislosť jeho narodenia a smrti na pútnickom mieste Panny Márie Snežnej v Úhornej.

Podpísaní svedkovia tejto udalosti vlastnoručným podpisom: Mons. Eduard Kojnok, rožňavský biskup, Ján Kundrík, farár z Gelnice, Marta Hudáková, manželka zosnulého, Helena Tomášová, sestra zosnulého, Mária Alexyová, švagriná zosnulého.

(Katolícke noviny 106, 19. júna 1994, č. 25, s. 3).

Prezident Slovenskej republiky ďakuje Pánu Bohu a panne Márii za všetko, čo slovenský národ získal vďaka tomu, že zostal verný Bohu a že si vyvolil Sedembolestnú Pannu Máriu za Patrónku Slovenska

Michal Kováč v.r.

Emília Kováčová v. r.

TRI BITKY 0 ZÁCHRANU KREŠŤANSTVA V EURÓPE

Spomíname na bitku 7. októbra v r. 1571 pri Lepante. Spomíname na bitku v r. 1683 pri Viedni. Anglická kráľovná Alžbeta II. spomína, ako sa modlila počas bitky v Normandii pred 50 rokmi. Prvé dve bitky patria do dávnejšej minulosti. Strašná bitka v Normandii má dozvuky ešte aj dnes. Zastavme sa pri nej, ako počas bitky samej, v duchu strašných obetí, ale aj modlitieb.

Dva mariánske sviatky

V roku 1571 Turci dobyli ostrov Cyprus a tým ovládli celé východné Stredomorie. A tak k nebezpečenstvu, ktoré hrozilo európskemu kresťanstvu na európskej pevnine pribudlo aj nebezpečenstvo na mori. Pápež Pius V. (ktorý bol pred svojím zvolením členom dominikánskej rehole nosil biely dominikánsky habit aj ako pápež; tento zvyk sa ujal a od jeho pontifikátu pápeži nosia biele reverendy) vyvinul obrovské úsilie, aby toto nebezpečenstvo odvrátil. Podarilo sa mu vytvoriť koalíciu románskych námorných štátov, pozostávajúcu zo Španielska, Benátska

a Pápežského štátu. Keď sa kresťanská flotila vypravila do boja, pápež vyzval kresťanský svet k modlitbám za víťazstvo. Spojené loďstvo týchto štátov pod vedením španielskeho admirála (Don Juan d'Austria) porazilo dňa 7. okt. 1571 v námornej bitke pri Lepante (Korintský záliv) oveľa silnejšie turecké loďstvo a to tak rozhodne, že sa Turci z tejto pohromy už nikdy nespamätali a prestali byť námornou hrozbou v Stredomorí.

Z vďačnosti za toto veľkolepé víťazstvo Pius V. zaviedol v r. 1572 sviatok „Našej drahej Pani a Kráľovnej ružencovej“, ktorý sa slávil 7. októbra. Neskoršie celý mesiac október bol zasvätený Panne Márii ružencovej. A takto ružencová pobožnosť, ktorá nebola v tom čase ešte dostatočne rozšírená, dostala nový a mocný impulz a stala sa všeobecne známou a obľúbenou. Jej šíriteľmi boli hlavne dominikáni a jezuiti.

Po víťazstve kresťanských vojsk (pod vedením Eugena Savojského) nad Turkami pri Petrovaradíne v r. 1716, pápež Klement XI. znovu obnovil (dňa 5. aug. 1716) rozšírenie sviatku Panny Márie ružencovej na celú Cirkev a obdaril modlitbu sv. ruženca ďalšími odpustkami.

V druhej polovici 17. storočia turecké nebezpečenstvo sa znovu vynorilo v hrozivej forme. Turci sa tlačili do Poľska a len s finančnou i morálnou pomocou pápeža Klementa X. sa podarilo poľskému kráľovi Jánovi Sobieskemu zastaviť ich postup bitkou pri Ľvove v lete r. 1675. Ale Turci, keď boli odrazení pri Ľvove, pokúsili sa o preniknutie do Európy cez Rakúsko. V r. 1683 obrovská turecká armáda pod vedením Kara Mustafu obliehala Viedeň. Obrancom Viedne bol gróf Rudiger von Starhemberg.

Pápež sa snažil zmobilizovať proti Turkom celú kresťanskú Európu. Zároveň vyhlásil „krížovú výpravu modlitieb“, hlavne modlitby sv. ruženca. V tomto úsilí mu výdatne pomáhal ostrihomský arcibiskup Juraj Selepčeni-Pohronec. I keď sa im nepodarilo získať všetkých kresťanských panovníkov, na pomoc prišli aspoň niektorí, medzi nimi vojvodca Karol Lotrinský (Karl von Lothringen) a poľský kráľ Ján Sobieski. K rozhodnej bitke došlo pri vrchu Kahlenberg dňa 12. septembra 1683. Bitka skončila veľkým víťazstvom kresťanských vojsk a znamenala definitívne zastavenie tureckej expanzie na západ.

Cirkev prejavila svoju radosť a vďačnosť zavedením sviatku Mena Panny Márie (SS. Nominis Mariae), ktorý sa slávil 12. septembra.

Slávnostný prejav k 50. výročiu vylodenia v Normandii, prednesený britskou kráľovnou Alžbetou II. na radnici v Portsmouthe 4. júna 1994.

S radosťou vás všetkých vítam v mene svojom a vlády Spojeného kráľovstva dnes večer pri spomienke na 50. výročie operácie Owerlord.

Owerlord bol výsledkom starostlivého plánovania, obdivuhodne zachovávaného tajomstva a najužšej možnej spolupráce Británie s jej spojencami, obzvlášť 10. Atlantikom. Rozsah operácie nemal obdobu - zúčastnilo sa na nej takmer 200.000 mužov, okolo 5000 lodí a 1] .000 lietadiel. Dobyť veľké víťazstvá znamená veľa riskovať a napriek sile spojeneckých vojsk sa v deň „D“ riskovalo veľa. Zámerná odvaha však bola požehnaná šťastnou a nakoniec odmenená úspechom.

Všetko plánovanie a sila zbraní by však nestačila bez hrdinstva tých, ktorí sa na operácii zúčastnili. Boli to prevažne mladí muži - niektorí veľmi mladí. Väčšina z nich rokmi vojny prišla o bezstarostnú mladosť. Namiesto nej niesli úžasnú zodpovednosť bojovať za vlasť, za slobodný svet a za trvalý mier. Keď sa zhromaždili tu v Portsmouthe a po celom južnom Anglicku pár mesiacov pred júnom 1944, neviem, či si uvedomili o ako veľa ide a ako my doma sme ich

pozorovali a modlili sa za nich, pokým sa pripravovali na ťaženie, ktoré viedli k oslobodeniu celej okupovanej Európy.

Počas ďalších pár dní si budeme pripomínať na rôznych miestach a rôznym spôsobom ich odvahu a obeť. Mnohí z veteránov budú v Normandii chodiť po svojich stopách po pobreží i ďalej uprostred zmenenej krajiny. Iní dajú prednosť tichej spomienke na kamarátov, ktorí padli v ten deň. Pretože, aby sme nezabudli, v samotný deň „D“ činili straty okolo 10.000 mužov. V ďalších bojoch toto číslo stúpalo a do jesene padlo cca 37 tisíc príslušníkov spojeneckých vojsk vrátane mnohých statočných francúzskych občanov.

Dlhujeme veľa tým, ktorí sa obetovali, tým všetkým, ktorí bojovali v Normandii a taktiež mužom a ženám v pomocných organizáciách, ktorí najrôznejšími spôsobmi a nezištným nasadením pomohli túto operáciu uskutočniť.

6.júna 1944 môj otec prehovoril k národu a britskej ríši a vyzval ľudí k modlitbe za úspech tohto mohutného podujatia. Povedal: „Pred štyrmi rokmi nás národ a naša ríša stáli osamotení proti ohromnému nepriateľovi, pritlačení k múru. Takejto skúške sme neboli podrobení v celých našich dejinách a s Božou prozreteľnosťou sme túto skúšku prežili; duch ľudu, rozhodný a odhodlaný žiaril jasným plameňom, živený tým neviditeľným ohňom, ktorý neuhasí nikto a nič. Teraz nás čaká ešte jedna najvyššia skúška. Tentoraz zmyslom nie je bojovať za prežitie ale bojovať za konečné víťazstvo správnej veci. My a naši spojenci sme presvedčení, že bojujeme proti zlu a za svet, v ktorom dobro a česť budú základom života ľudí všetkých krajín.“

Dnes vieme, že odpoveďou na tieto modlitby bolo víťazstvo, zaslúžené v Normandii a na iných bojiskách všetkými, ktorí bojovali za vec spojencov. Odvtedy sme však svedkami toho, že mier, ktorý toto víťazstvo prinieslo, je krehká vec. Udalosti z celého sveta, niektoré blízko nášho domova v Európe, nám to dokazujú deň čo deň. Je našou úlohou zabezpečiť, aby modlitby spred päťdesiatich rokov boli vyslyšané tým, že sa znovu zaviazeme vytvoriť a udržať svet v mieri.

Operácia Owerlord bola nesmiernym činom, ktorý ukázal čo všetko sa dá dosiahnuť napriek úžasným prekážkam, ak vlády a národy spolupracujú s presvedčením o správnosti spoločnej veci. S právom sa pozeráme naspäť, s hrdosťou a s vďakou Bohu za úspech. Nemôžeme však ostať iba pri tom.

Musíme byť takí silní a ostražití pri obrane mieru a slobody ako boli tí, ktorí sa vylodili na plážach Normandie pred 50. rokmi. Táto spomienka nám priblížila minulosť do prítomnosti, nech je tiež inšpiráciou pre budúcnosť.

Úvodná poznámka pred našim zamyslením: reč kráľovnej jasne, aj keď stručne hovorí: na záchranu boli potrebné strašné obeť, ale aj modlitby.

Slovenská poznámka: Slávnostná spomienka na Normandiu bola práve vtedy, keď Slovensko kriesila púť Fatimskej Panny Márie.

Na slávnosti 4. júna 1994 v Normandii medzi hlavami štátov bol aj nds p. prezident Michal **Kováč**.

Na Slovensku (myslím, každý katolík, ba aj kresťan) vie, čo povedala Panna Mária Fatimská: Rusko sa obráti; ľudovo povedané zachráni. Bez obetí, bez modlitieb? Sotva, podľa odkazu „Fatimy“ určite nie. Ba doslova: Panna Mária žiada pomoc, aby mohla zadržať trestajúcu ruku. Panna Mária je Pomocnica kresťanov, ale nie ich nahraditeľka. Myslím, právom to možno vysloviť aj po „fatimskej púti“ Slovenskom a Strednou Európou.

Na adresu mnohých a mnohých (Cirkev) kritizujúcich kresťanov, aj katolíckych „politikov“ „rád by som pripomenul myšlienku popredného, národný socializmus kritizujúceho nemeckého kardinála Faulhabera: za ducha národného socializmu zodpovedajú mnohé a mnohé európske univerzity, ktoré šíрили nekresťanské názory na človeka, ktoré si organizačne „dobré“ osvojil a praktizoval národný socializmus.

Záverečné slovíčko pre slovenského čitateľa: Vďaka p. biskupovi Hnilicovi na Slovensku (Žiaľ, iba štyri razy do roka) vychádza. „Pro fratribus - pre bratov“. V4. čísle 1994 je správa: V Rusku pôsobí spolu 58 kňazov. Vďaka Pánu Bohu, medzi nimi aj zo Slovenska.

Fatimský príbeh pozná aj Michail Gorbačov. Niektoré nevšedné súvislosti putovania fatimskej sochy Panny Márie po Slovensku.

Sedembolestná Panna Mária je po stáročia uctievaná ako patrónka Slovenska. Z príležitosti putovania sochy Fatimskej Panny Márie po Slovensku uverejňujeme niektoré súvislosti:

13. 5. 1917 sa vo Fatime trom pastierikom, medzi ktorými bola dnes žijúca Lucia, zjavila Matka Božia. V jej posolstvách, v ktorých 22 krát spomenula Rusko, sa hovorí: „Rusko svojou mylnou náukou zaplaví svet, budú vojny a prenasledovania Cirkvi... Nebojte sa, nestrácajte odvahu, modlite sa a prinášajte obeť w hriešnikov a robte pokánie... Nakoniec zvíťazí moje Nepoškvrnené srdce, Svätý Otec mi zasväťí Rusko, ktoré sa obráti a svet zažije čas mieru a pokoja...“ Tri týždne po poslednom zjavení vypukla v Rusku krvavá revolúcia a začala sa 70.ročná vláda komunistov s krutým prenasledovaním veriacich. Nemožno zrátať, koľko modlitieb odznelo odvtedy na svete 7.0. obrátenie Ruska.

Presne 64 rokov po prvom fatimskom zjavení, 13. 5. 1981 bol v Ríme spáchaný atentát na pápeža Jána Pavla II. Po podrobnejšom oboznámení sa s fatimskými posolstvami presne o rok. 13. 5. 1982, nie ešte celkom zdravý pápež kľáčal pred sochou Panny Márie vo Fatime, kde jej zasvätil celý svet. 25. 3. 1983 pápež otvoril mimoriadny Svätý rok Vykúpenia. 25. 3. 1983 znalec fatimských zjavení a horliteľ za obrátenie Ruska slovenský biskup Pavol Hnilica slúžil tajne svätú omšu v chráme Matky Božej v moskovskom Kremli. Ešte v ten istý deň sa zúčastnil v Ríme na druhom zasvätení sveta Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. 25. 3. 1988 sa v Bratislave uskutočnila sviečková demonštrácia, ktorá modlitbou a nenásilím otvorila cestu k slobode Cirkvi.

Počas návštevy v Bratislave r. 1987 Michaila Sergejeviča Gorbačova oficiálne s kyticou privítala žiačka Lucia Lexmanová. Pod pionierskym odznakom na hrudi mala zašitý mariánsky medailón z Lúrd. Na tento účel ho získala s požehnaním od biskupa Jána Chryzostoma Korca (tajne vysväteného za totality práve biskupom Hnilicom). Gorbačov si Luciu, ktorá bola v to ráno na sv. prijímaní, srdečne privinul na hrud'. Televízia priniesla práve zábery tohto okamihu a noviny písali, že Lucia si s ním rozumela srdcom.

V Mariánskom roku na Sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie, 8. 12. 1988, v roku tisícého výročia kristianizácie Ruska Gorbačov s Reaganom prekvapili svet a podpísali dohodu o odzbrojení, ktorou sa začala nová éra v dejinách. Práve v ten deň v Arménsku nastalo ničivé zemetrasenie. Je to krajina, ktorá začiatkom 4. storočia prvá na svete prijala kresťanstvo, za ktoré potom často trpela.

Kolotoč týchto, takmer mystických udalostí pokračuje. Socha Fatimskej Panny Márie putuje po svete už od roku 1960. Prvou krajinou východnej a strednej Európy, do ktorej mala po páde komunizmu zavítať, bolo Maďarsko. Tam sa však blížila voľba, a preto sa táto pocta dostala Slovákom. A slovenská Cirkev nezaváhala - 14. 4. 1994 na 44. výročie násilnej deportácie rehoľníkov Slovenska do sústredovacích táborov fatimská socha zavítala na Slovensko. Jej zasnený duchovný pohľad, tak, ako ho videli deti z Fatimy, sa s porozumením a láskou pozerá aj na naše starosti a trápenia. Sme radi, že aj na 77. výročie fatimských zjavení 13. 4. 1994 bude socha medzi nami.

Jozef Mikloško.

PS: Keď som nedávno Fatimskú historiku s bratislavským dodatkom osobne porozprával Michailovi Gorbačovovi a jeho manželke Raise, stíchli a v oku Gorbačova sa zaleskla slza.

(Slovenský denník 5,4. mája 1994, č. 102, s. 6).

NIEKOĽKO ZÁVEREČNÝCH POZNÁMOK O PÚTI „FATIMY“ NA SLOVENSKU.

Bola to triumfálna cesta Slovenskom, ako poznamenal arcibiskup Mons. Ján Sokol, keď odovzdávala naša delegácia „Fatimu“ vo Fatime na ďalšie putovanie maďarskej delegácii.

Začnem technickými poznámkami:

1. Mnohí nám vytýkali krátkosť pobytu na jednotlivých zastávkach. Priznávame - bola to pravda. Lenže pobyt na Slovensku bol časove vyhradený. K tomu, na viacerých miestach bol síce až neuveriteľne veľký záujem, ale časový program narušovali pútnici práve tým, že predlžovali čas pobytu vo farnosti. Ako pekný príklad môžeme spomenúť zastávku v Bratislave - Novom Meste. Putovnú sochu priviezli presne a načas a práve tak ju aj odovzdali.

2. Vďaka aj ostražitosti, „chuligáni“, o ktorých nie je núdza ani u nás, nikde „nezaúradovali“.

3. Aj v Cirkvi, aj na Slovensku badať živý záujem o reformu, obnovu náboženskú. Obstála fatimská púť na Slovensku?

Nemožno poprieť, že niektorí, z tak veľkého množstva účastníkov, dávali sa unášať iba množstvom, krásnym zovňajškom.

Tieto riadky píšem dnes, v deň druhej nedele v roku, po prečítaní sv. Jn 2,nn: o svadbe v Káne. Áno, Panna Mária predstavuje sa aj tu ako orodovníčka, ale to je výsostne dôležité s poznámkou:

„urobte všetko, čo vám povie...“

Mne sa zdá, že vniknúť do tajomnej činnosti „Fatimy“ predpokladá prinajmenej osobné osvojenie si fatimských dejov. Možné to je. Máme aj v slovenčine známu štúdiu „Fatima-Mária hovorí k svetu“. Na str. 138 doslovne čítame slová Fatimskej Madony: „Madona už nemôže ďalej zadržať dvíhajúce sa rameno svojho milovaného Syna.“ Nasledujúce riadky zrozumiteľnejšie objasňujú: „Treba činiť pokánia... ak ľudia...nezmenia svoj život, príde zaslúžený trest“. -Všeobecne „medzi katolíkmi sa vie, aké slová odzneli vo Fatime o Rusku“ (str. 35).

Litmanovú sa neodvažujem považovať (nateraz) za miesto zjavení ale neodvažujem sa ani zľahčovať správy, ktoré odtiaľ údajne zaznievajú (Rosa, 1994, č. 12, s. 8-9).

Pri celkovom pohľade na fatimskú púť na Slovensku nemôžeme si nespomenúť na takmer celosvetové jubileum: vylodenie západných mocností na francúzskom území. Bolo tam až 15 hlavných predstaviteľov štátov (medzi nimi aj náš p. prezident M. Kováč). Koľko umenia, koľko miliárd si vyžiadal zvrat svetových dejín a v dôsledku aj Ruska, čo predpovedala aj „Fatima“ (viď spomenuté dielo „Fatima“). Ale koľko miliárd dolárov, koľko utrpenia bolo potrebné, kým nebolo dost ružencov, modlitieb, pokánia.

Na fatimskej púti, tak ako pri každej inej, bolo by dobré prečítať si Žalm 127: „Ak Pán nestavia dom, márne sa namáhajú tí, čo ho stavajú...“.

Privítanie Otca arcibiskupa Mons. Jána Sokola na viedenskom letisku bývalým vištuckým farárom Mons. DDr. Alexejom Izakovičom. V pozadí břeňnovský arcipát P. Anastáz Opálek.

◁ Biskup Mons. Dominik Tóth pri prílete z Fatimy s Mons. DDr. A. Izakovičom a zástupcami Trnavy, manželmi Kelešiovými.

Na viedenskom letisku Schwechat, 14. apríla 1994 o 18.00 hod. arcibiskup Mons. Ján Sokol a Anton Keleši kladú korunku na hlavu Panny Márie Fatimskej. Vľavo sestra Bernarda a Caritas, v pozadí O. arcipát P. Anastáz Opálek.

▽

Sestričky Kongregácie Najsv. Spasiteľa vítajú Panu Máriu Fatimskú. Zľava: S. Caritas, Timotea, Matka generálna predstavená, Augustína, Kristína, Františka, superior Mons. DDr. A. Izakovič, s. Lucia, Dominika a manželia Kelešioví.

▽

△
Topolčianky - prevoz Fatimskej P. Márie na štvorzáprahu.

△
Trenčianska Teplá - pred kostolom.

◁ Pri Matke Božej fatimskej v Púchove.

Z Považskej Bystrice. ▷

△
Kysucké Nové Mesto.

V Žiline.

△
13 Nitriansky biskup Otec Ján Chryzostom kardinál Korec, ktorý prispel k tomu, že socha Panny Márie Fatimskej prišla na Slovensko.

Bytča.

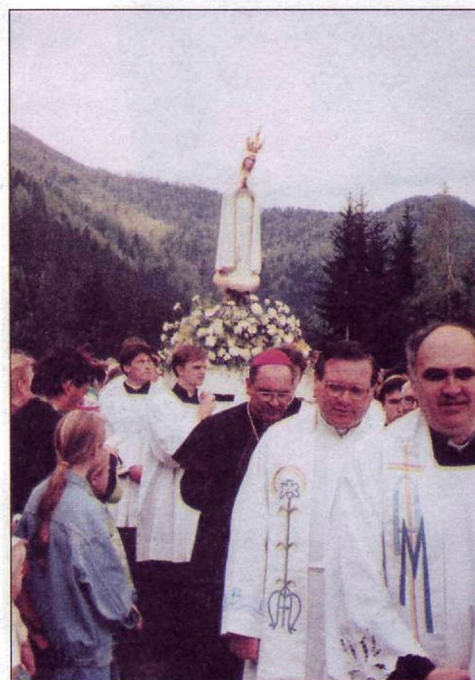

Partizánske

Banská Bystrica.

Martin.

Na Starých horách s otcom biskupom.

▷ V kostole v Heľpe. ▷

◁ V Číži.

[https://www.fotoapar.com/](#)

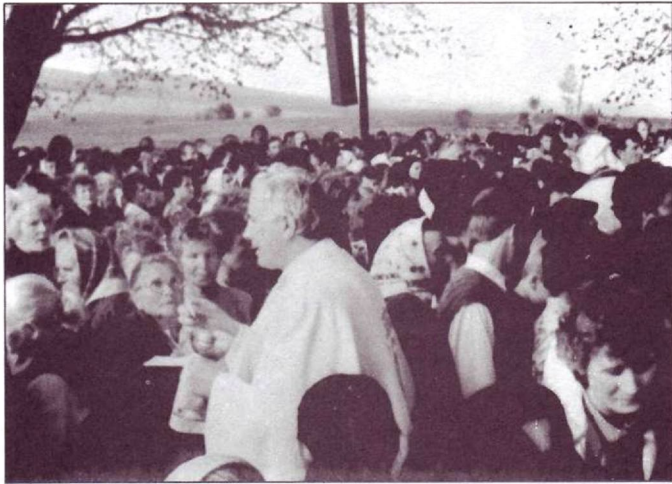
V rožňavskej katedrále s Otcom biskupom.

△
V spišskom katedrálnom chráme s otcami biskupmi.

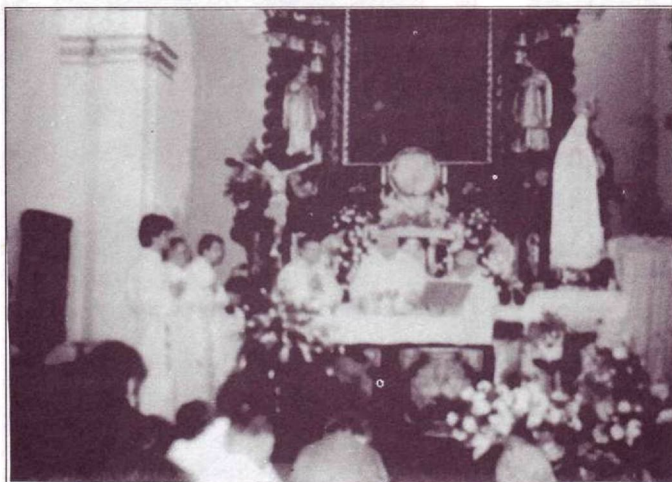

◁ Na Mariánskej hore v Levoči.

V košickom katedrálom chráme. ▷

◁ Michalovce.

◀ Snine. ▶

V dňoch 14. júna - 18. júna 1994 Pápež Ján Pavol II. prišiel do Bratislavy. Jeho návšteva triumfálne prebehla po Slovensku. Teraz je v Bratislave v Centre mesta, kde sa každoročne po sviatku Pápeža Ján Pavol II. konajú púte. Púte sa konajú každý rok v Bratislave, a najmä 14. júna 1994 zasvätenie Pápeža Ján Pavol II. Jeho návšteva triumfálne prebehla po Slovensku. Teraz je v Bratislave v Centre mesta, kde sa každoročne po sviatku Pápeža Ján Pavol II. konajú púte.

◀ Pred bardejovským chrámom.

◀ Snine. ▶

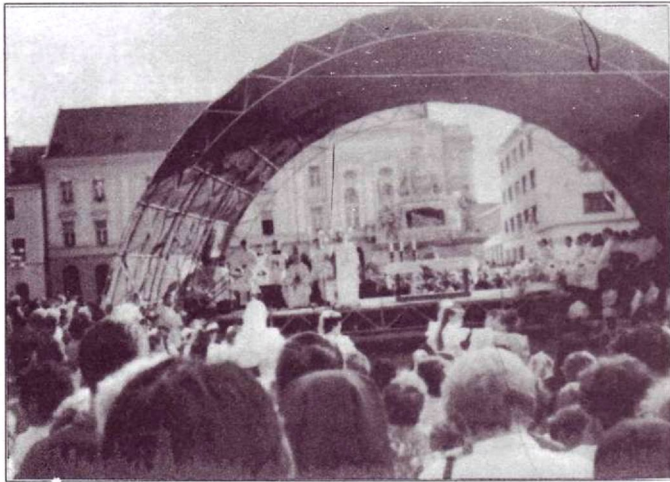
◀ Snine. ▶

Ulicami Prešova.

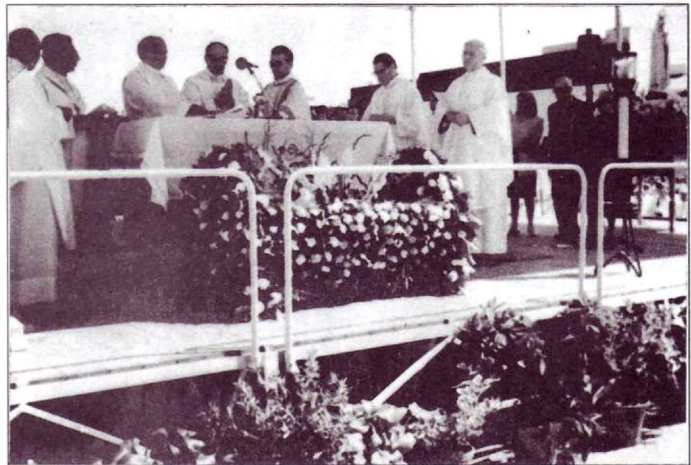
△ Prešovskými ulicami s otcom biskupom.

◁ Rozlúčka v Trnave - na Trojičnom námestí.

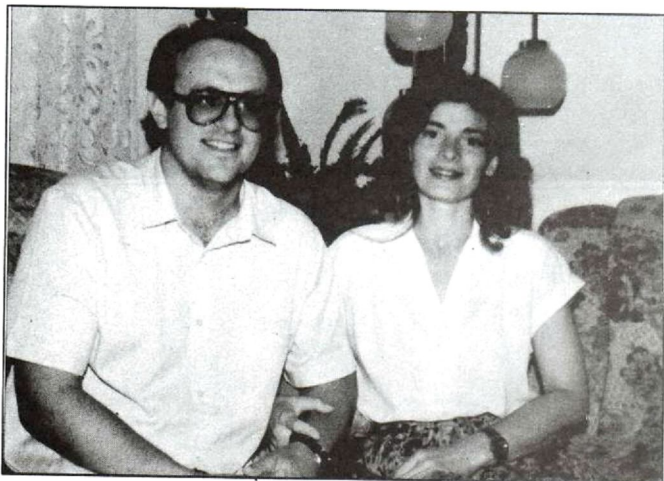
Vo Fatime. ▷

◁ Procesia vo Fatime.

V dňoch 14. apríla - 8. júna 1994 Panna ▷
Mária Fatimská triumfálne putovala po
Slovensku. Teraz ju odovzdávame Cirkvi
v Maďarsku na ďalšie putovanie po strednej
Európe.

Prevzatie fatimskej sochy vo Fatime, na
poludnie 9. júna 1994 zástupcami Cirkvi
v Maďarsku. Sochu odovzdal arcibiskup-
metropolita Slovenska Mons. Ján Sokol arci-
biskupovi v Jágri.

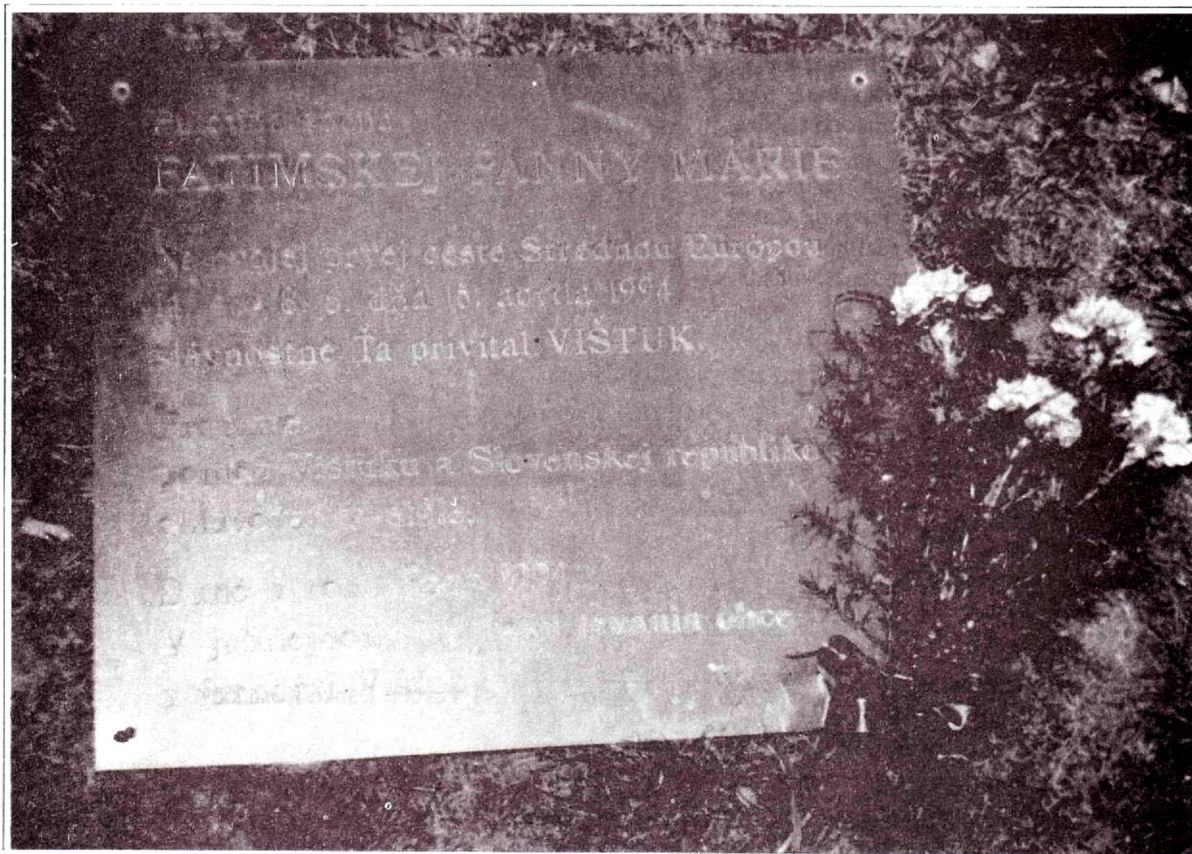

◁ Pavol a Danka Kosnáčoví.

Mládež z Vištuka s pamätnou tabuľou, ktorú ▷
v Šaštíne posvätil Otec arcibiskup Mons. Ján
Sokol.

(zľava do prava:) Monika Novotná, Juraj
Polák, Jozef Lapoš, Zuzana Šuplatová, (vpre-
du:) Michala Kosnáčová, Milan Hanek, Peter
Bublavý, Mária Bublavá.

△
Pamätná tabuľa vo Vištuku:
Putovná socha
Fatimskej Panny Márie
Na svojej prvej ceste Strednou Európou
14. 4. - 8. 6. - dňa 15. apríla 1994
slávnostne privítal Vištuk.
Prosíme,
pomôž Vištuku a Slovenskej republike
oslavovať Ťa stále.
Dané v roku Pána 1994.
V jubilejnom 750 roku trvania obce a farností Vištuk.

PUTOVANIE PANNY MARIE FATIMSKEJ PO SLOVENSKU 14. apríl - 9. jún 1994

Zostavil a vydal: Dr. Alexej Izakovič Lektorovali: Emília Adamovičová, Hadrián Radváni

**PUTOVANIE
PANNY MÁRIE FATIMSKEJ
PO SLOVENSKU**

14. apríl - 9. jún 1994